

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#YEREL
KALKINMA
HAMLESİ

T.C.
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

KONYA OVASI PROJESİ EYLEM PLANI 2024-2028

Kırıkkale

Yozgat

Kırşehir

Nevşehir

Aksaray

Niğde

Konya

Karaman

VERİMLİLİK
ETKİN SU YÖNETİMİ

YEREL KALKINMA HAMLESİ

TARIMA DAYALI SANAYİ

YENİLEBİLİR
ENERJİ

KIRSAL KALKINMA

KADIN
GİRİŞİMCİLİĞİ

HASSAS TARIM

KIRSAL EĞİTİM VE YAYIM
İSTİHDAM ODAKLILIK

SULAMADA ETKİNLİK

İNNOVASYON

KIRSAL ÜRETİM

KLİM DEĞİŞİKLİĞİ

TURİZM

KÜLTÜR

KONYA OVASI PROJESİ EYLEM PLANI 2024-2028

"Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu, Doğu Karadeniz ve Konya Ovası'na özel olarak odaklanacağız.

Bu bölgelerimizde sulama yatırımlarını tamamlamayı, akıllı tarım uygulamalarına hızla geçmeyi, kırsal ekonomileri çeşitlendirmeyi ve turizm gelirlerini artırmayı hedefliyoruz."

30 Eylül 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
T.C. CUMHURBAŞKANI

ÖNSÖZ

Türkiye Yüzyılı vizyonu ile On İkinci Kalkınma Planı döneminde her bir bölgemizin refahının artırılması, refahın daha adil paylaşılması ve bölgelerimiz arasında gelişmişlik farklarının azaltılması temel amacımız olmaya devam edecektir.

Doğu Anadolu Projesi (DAP), Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP), Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ve Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarımız ve tüm Türkiye'yi kapsayan 26 kalkınma ajansımız bölgelerimizin kalkınmasında, vatandaşlarımızın yaşam kalitesinin süratle yükseltilmesinde ve yerel kalkınma hamlemizde lokomotif olma görevlerini sürdürmektedir.

Bu kapsamda, su ve iklim krizlerini ardı sıra yaşadığımız günümüzde ülkemizin tarım ve tarımsal sanayide uluslararası rekabet gücünü oluşturan KOP Bölgemiz için sulamada ve tarımda verimliliği, tarımsal sanayiye geliştirmeyi ve dengeli kırsal kalkınmayı vizyon olarak ortaya koyduk. KOP Bölgesi'nde su kaynaklarını etkin yönetmek, tarımda verimlilik artışıyla büyümeyi sağlamak, tarımsal ve tarıma dayalı sanayiye güçlendirmek ve bölge kırsalında dengeli kalkınmayı sağlamak için yapısal dönüşümler gerçekleştireceğiz.

Ülkemizin ve KOP Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal olarak kalkınmasına katkı sağlayacak ve Türkiye Yüzyılı'nı gerçekleştirmemizde önemli bir rol üstlenecek olan KOP Eylem Planı'mızın hayırlı olmasını diler; hazırlığında emeği geçen herkesi gönülden tebrik ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
T.C. CUMHURBAŞKANI

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, ülkemizi büyük atılımlar ve vizyon projelerle buluşturuyoruz. Türkiye Yüzyılı'nda daha büyük, daha güçlü ve müreffeh bir Türkiye'yi inşa ederken refahın ülke sathında dengeli yayılmasını temin edecek adımlarımızı kararlılıkla atıyoruz. Ülkemizi muasır medeniyetler seviyesinin de üzerine çıkarma yolculuğumuza tüm bölgelerimizi dahil ediyoruz.

Kadim medeniyetlere ev sahipliği yapmış, doğu-batı ve kuzey-güney akslarının geçiş noktasında yer alan KOP Bölgesi de kalkınma atılımlarımızdan hak ettiği payı ziyadesiyle alıyor. Geçtiğimiz 22 yılda bölgemizi yatırım, istihdam, üretim ve ihracatla buluşturduk. Yerel ihtiyaçlara yönelik projeler geliştirerek şehirlerimizin ekonomik ve sosyal yapısını güçlendirdik. Bölge Kalkınma idaremiz son 12 yılda, Anadolu'nun kalbi KOP Bölgemizde sürdürülebilir büyümeyi hedefleyen 1.939 projeye toplam 15,1 milyar lira tutarında kaynak sağladı.

Yenilikçi, kapsayıcı ve uzun vadeli planlama anlayışını KOP Bölgesi'nin Türkiye Yüzyılı'nda çok boyutlu kalkınmasının reçetesi olarak değerlendiriyoruz. Bu doğrultuda hazırladığımız 2024-2028 KOP Eylem Planımız; bölgemizin sosyoekonomik dinamiklerini dikkate alarak rekabet gücünü artırmaya ve sosyal bütünleşmeyi güçlendirmeye yönelik özgün ve bütüncül bir yol haritası sunuyor.

Yoğun bir mutfak çalışmasının neticesinde hazırlanan planda; "Su kullanımında etkinliğin ve tarımda verimliliğin arttığı, tarım ve sanayi entegrasyonunun güçlendiği, dengeli kalkınmasını sağlamış bir KOP Bölgesi" vizyonu belirledik. Öncelikli olarak Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi, Tarımda Verimlilik Artışı, Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi ve Kırsalda Dengeli Kalkınma Programları olmak üzere dört dönüşüm programını devreye alıyoruz. Dönüşüm programlarımız ile KOP Bölgesi'nde yüksek verim odaklı katma değerli üretimi ve kapasiteyi yükseltecek, istihdamı artıracak toplam büyüklüğü 350,7 milyar lira olan 166 projeyi hayata geçireceğiz.

Yerel Kalkınma Hamlemiz doğrultusunda; bölgemizde toplumsal refahı yükseltecek kapsayıcı ve katılımcı politikaları uygulamaya kararlılıkla devam edeceğiz. 2024-2028 KOP Eylem Planı hazırlık sürecine katkı veren tüm kurum ve kuruluşlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum. Çalışmaların hazırlanmasında emeği geçen herkesi tebrik ediyorum.

Mehmet Fatih KACIR
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI

2024-2028 d6nemini kapsayan G6neydoğu Anadolu Projesi, Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Konya Ovası Projesi Eylem Planları 641 sayılı Kanun H6km6nde Kararnamenin 23/A maddesi ile 703 sayılı Kanun H6km6nde Kararnamenin geğici 8 inci maddesi uyarınca 7 Mart 2025 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından uygun g6r6lerek y6r6rl6ęe girmiştir.

İÇİNDEKİLER

1.	2024-2028 KOP EYLEM PLANININ VİZYONU VE KURGUSU	9
2.	BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK GÖRÜNÜMÜ	10
2.1	KOP Bölgesi	10
2.2	Nüfus ve Demografi	11
2.3	Bölgede Ekonomi	12
2.4	Bölge Kırsalının Yapısı.....	15
3.	EYLEM PLANI HAZIRLIĞINDA POLİTİKA BELGELERİNİN ANALİZİ VE REFERANS ALINAN ÇALIŞMALAR	17
3.1	2024-2028 Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde KOP Bölgesi	17
3.2	2024-2028 Bölge Planlarında KOP Bölgesi	22
3.3	Referans Alınan Diğer Politika Belgeleri ve Çalışmalar	23
4.	EYLEM PLANLARI KAPSAMINDA UYGULANACAK ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM PROGRAMLARI	25
4.1	ÖDÖP 1: Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı.....	25
4.2	ÖDÖP 2: Tarımda Verimlilik Artışı Programı.....	28
4.3	ÖDÖP 3: Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi.....	31
4.4	ÖDÖP 4: Kırsalda Dengeli Kalkınma.....	33
5.	EYLEM PLANI KAPSAMINDAKİ PROJELER	36
6.	EYLEM PLANININ ÖZET BÜTÇESİ	38
7.	EYLEM PLANIN KOORDİNASYONU VE UYGULANMASI	40
8.	EYLEM PLANININ İZLENMESİ	41
9.	EYLEM PLANININ İLETİŞİMİ	42
EK:	2024-2028 KOP EYLEM PLANI KAPSAMINDAKİ PROJELER	43

TABLolar

Tablo 1:	KOP İlleri SEGE Sıralamaları	11
Tablo 2:	KOP Bölgesi İktisadi Faaliyet Kollarına Göre GSKD (%)	12
Tablo 3:	Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı Göstergeleri	28
Tablo 4:	Tarımda Verimlilik Artışı Programı Göstergeleri	31
Tablo 5:	Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı Göstergeleri	32
Tablo 6:	Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı Göstergeleri	35
Tablo 7:	KOP Eylem Planı 2024-2028 Özet Bütçe Tablosu	38

ŞEKİLLER

Şekil 1:	KOP Bölgesi Nüfus Bilgileri	12
Şekil 2:	KOP Bölgesi Kırsalında 65+ Yaş Nüfusu Oranı	15

HARİTALAR

Harita 1:	Düzey-2 Sınıflamasına Göre KOP Bölgesi	10
Harita 2:	BGUS Mekânsal Tipoloji	18
Harita 3:	KOP İllerinin BGUS Tipolojisi	19

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AHB	Aile Hekimliği Birimi
AR-GE	Araştırma-Geliştirme
ASHİ	Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu
BGUS	Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
BKİ	Bölge Kalkınma İdaresi
BSK	Bitümlü Sıcak Karışım
DAP	Doğu Anadolu Projesi
DOKAP	Doğu Karadeniz Projesi
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
EIB	Avrupa Yatırım Bankası
EKK	Ekonomi Koordinasyon Kurulu
ELİS	BKİ Elektronik Proje İzleme Sistemi
FOB	Free On Board
FTR	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
GES	Güneş Enerjisi Santrali
GSKD	Gayri Safi Katma Değer
GSYH	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
IFAD	Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu
JICA	Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı
KOP	Konya Ovası Projesi
KOP BKİ	Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi
MYO	Meslek Yüksek Okulu
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
OSBÜK	Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluğu
ÖDÖP	Öncelikli Dönüşüm Programı
SEGE	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması
SHM	Sosyal Hizmet Merkezi
TARMAKBİR	Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği
TDİOSB	Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
TİGH	Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TSM	Toplum Sağlığı Merkezi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TY	Tek Yol
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
ÜR-GE	Ürün Geliştirme
YAS	Yeraltı Suyu
YEKA	Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı
YHT	Yüksek Hızlı Tren
YÜS	Yerüstü Suyu

1. 2024-2028 KOP EYLEM PLANININ VİZYONU VE KURGUSU

2024-2028 yıllarını kapsayan KOP Eylem Planı, bölgenin ekonomik potansiyeli ile birlikte yapısal darboğazlarını da göz önüne alarak sürdürülebilir, kapsayıcı ve ulusal refaha azami katkı verecek bir anlayışla Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2024-2028 ile uyumlu ve bölge için belirlenen kalkınma vizyonu doğrultusunda hazırlanmıştır. Buna göre KOP Eylem Planı'nın vizyonu; "Su kullanımında etkinliğin ve tarımda verimliliğin arttığı, tarım ve sanayi entegrasyonunun güçlendiği, dengeli kalkınmayı sağlamış bir KOP Bölgesi" olarak belirlenmiştir.

KOP Eylem Planı bölge illerindeki yatırımların planlama, programlama, projelendirme, takip ve uygulamasının koordinasyonu amacıyla belirlenen vizyon çerçevesinde; nitelik, kapsam ve uygulayıcı kuruluş açısından bizatihi bölgeye özgü; bölgeyi önceleyen ve bölgesel kalkınmayı tetikleyici niteliği ağır basan kamu yatırımları ve projelerden oluşmakta; özel sektör yatırımlarına yön göstermektedir. Bu perspektifle bölgenin ekonomik yapısında dönüşüm gerçekleştirilmesi amacıyla aşağıdaki Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) belirlenmiştir. Öncelikli dönüşüm programlarında bölgede gelirin ve istihdamın iklim-akıllı perspektifle artırılması temel yaklaşımdır. Özellikle tarım ve kırsal kalkınma ile sulama ve turizm altyapısına yönelik projelerde gelirin artırılmasına, istihdam düzeyinin yükseltilmesine, ekonomik faaliyetlerin iklime duyarlı hale getirilmesine öncelik verilecektir.

KOP Eylem Planı'nın ÖDÖP'leri;

1. Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı
2. Tarımda Verimlilik Artışı Programı
3. Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı
4. Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı'dır.

Belirlenen vizyon, perspektif ve ÖDÖP'ler dikkate alınarak 2024-2028 döneminde KOP Eylem Planı'nda yatırımlar, projeler ve faaliyetler şu üç temel ekseninde ele alınmaktadır:

- Bölgenin kalkınma vizyonu çerçevesinde ve ÖDÖP'ler kapsamında bütün kamu kurum ve kuruluşları ile KOP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından yapılacak yatırımlar ve desteklenecek faaliyetler,
- Bölgenin kalkınmasında önem teşkil ettiği değerlendirilen, bölgenin kalkınmasını tetikleyici etkiye sahip, takibi gerekli görülen bütün kamu kurum ve kuruluşlarının büyük ölçekli altyapı yatırımları,
- Kalkınmayı tamamlayıcı niteliği haiz, bölgede kapsayıcı kalkınmaya hizmet edeceği değerlendirilen ve genellikle dar bir yörede, havzada veya alt bölgede etkiler doğurması beklenen bütün kamu kurum ve kuruluşlarının küçük ölçekli yatırımları.

2. BÖLGENİN SOSYOEKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

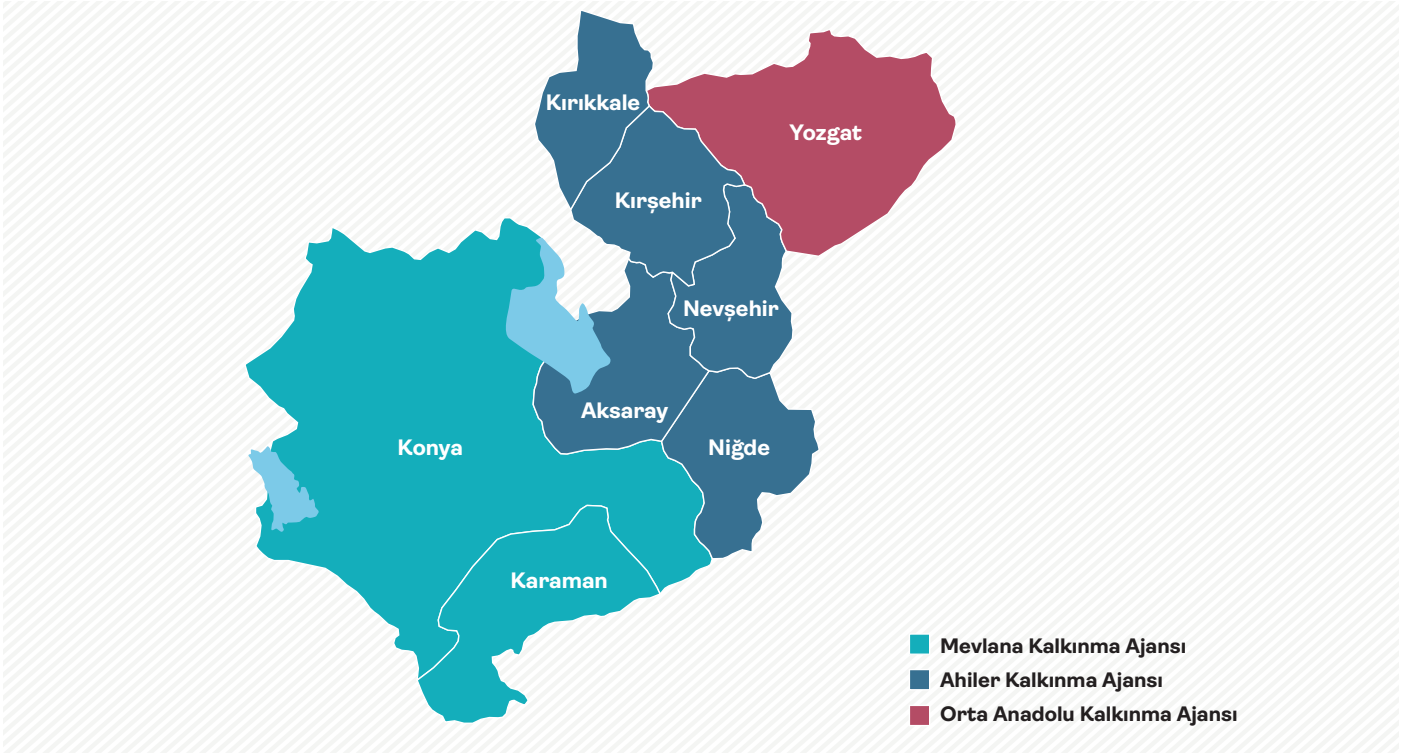
2.1. KOP Bölgesi

KOP Bölgesi 2011 yılında Aksaray, Karaman, Konya ve Niğde şeklinde 4 ili kapsarken; 2016 yılında Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat'ın da ilave edilmesiyle bugün 8 ilden oluşmaktadır.

KOP Bölgesi'nin yüzölçümü 95.580 km² olup, Türkiye toplam yüzölçümünün yüzde 12,2'sini oluşturmaktadır. Bölge illerinden Konya 40.814 km² ile Türkiye'nin yüzölçümü bakımından en büyük ilidir. Bölgede toplam 89 ilçe, 173 belediye ve 1.606 köy bulunmaktadır.

Düzyey-2 sınıflandırması kapsamında TR52 ve TR71 Bölgesi'nin tamamı ile TR72 Bölgesi'nden Yozgat KOP Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu açıdan bölgede faaliyet gösteren kalkınma ajansları, Mevlâna Kalkınma Ajansı, Ahiler Kalkınma Ajansı ve Orta Anadolu Kalkınma Ajansı'dır.

Harita 1: Düzyey-2 Sınıflamasına Göre KOP Bölgesi

8 ilden oluşan KOP Bölgesi, sosyoekonomik gelişmişlik açısından hem bölge içi hem de bölge dışı illerle kıyaslandığında heterojen bir görünüm sergilemektedir. 2017 yılı "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (İl SEGE-2017) Araştırması"na göre, Türkiye sıralamasında KOP Bölgesi illerinden Konya 14., Kırıkkale 33., Karaman 35., Nevşehir 40., Kırşehir 43., Aksaray 51., Niğde 57. ve Yozgat 63. sırada yer almıştır. Söz konusu araştırmada Türkiye'de iller altı gelişmişlik seviyesinde sınıflandırılırken; Konya ikinci, Kırıkkale ve Karaman üçüncü, Nevşehir, Kırşehir ve Aksaray dördüncü, Niğde ve Yozgat beşinci kademe gelişmişlik seviyesinde yer almıştır.

2022 yılı “İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (İlçe SEGE-2022) Araştırması”na göre KOP Bölgesi’nde en fazla gelişmiş olarak değerlendirilen 1. kademede 2 ilçe, 2. kademede 11 ilçe, 3. kademede 15 ilçe, 4. kademede 18 ilçe, 5. kademede 37 ilçe ve 6. kademede 6 ilçe yer almaktadır. Buna göre KOP Bölgesinde yer alan toplam 89 ilçeden 61’inin gelişmişlik bakımından 4., 5. ve 6. kademede yer aldığı görülmektedir. Bu durum bölge ilçelerinin yüzde 68’inin görece düşük gelişmişlik seviyesine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 1: KOP İlleri SEGE Sıralamaları

İller	İl Sıralaması		İlçe Sıralaması			
	SEGE-2011	SEGE-2017	En Ön Sırada Gelen İlçe	SEGE-2022 Sıralaması	En Son Sırada Gelen İlçe	SEGE-2022 Sıralaması
Aksaray	55	51	Merkez	137	Güzelyurt	816
Karaman	32	35	Merkez	168	Ayrancı	773
Kırıkkale	41	33	Yahşihan	58	Sulakyurt	843
Kırşehir	40	43	Merkez	181	Akçakent	849
Konya	20	14	Selçuklu	21	Derbent	891
Nevşehir	36	40	Merkez	118	Acıgöl	811
Niğde	56	57	Merkez	207	Çiftlik	906
Yozgat	65	63	Merkez	163	Aydıncık	889

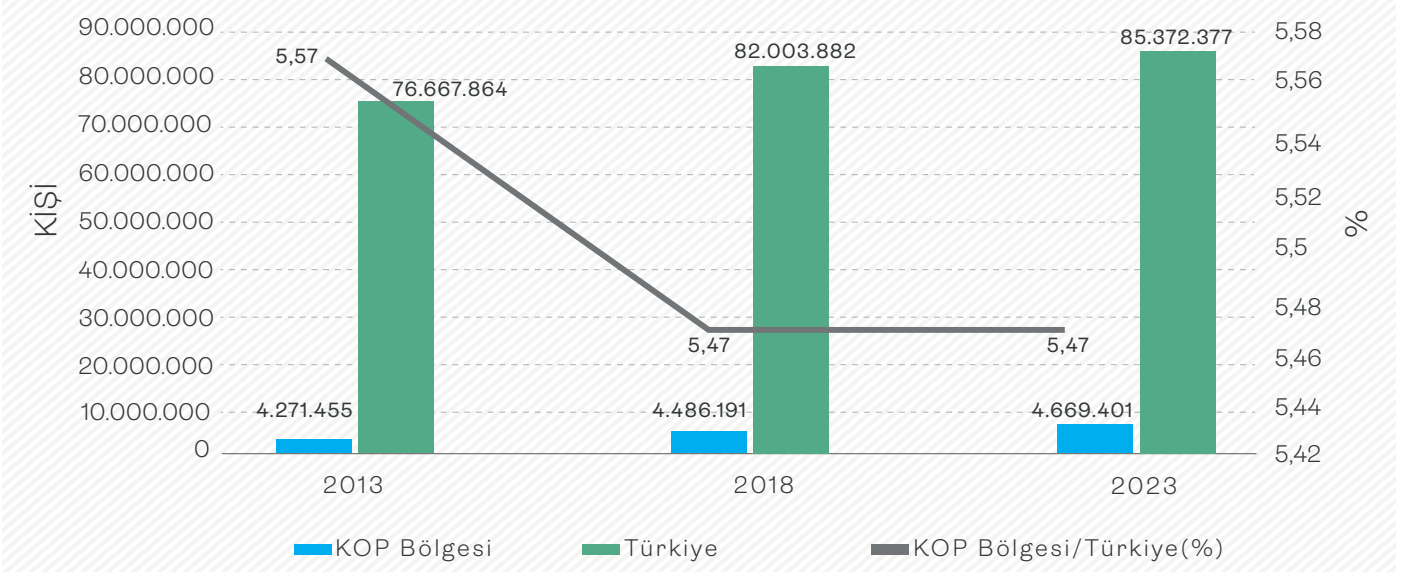
Kaynak: İl SEGE-2011, İl SEGE-2017, İlçe SEGE-2022.

2.2 Nüfus ve Demografi

KOP Bölge’sinin toplam nüfusu 2023 yılında 4.669.401 kişi olup bölge nüfusunun Türkiye içerisindeki payı yüzde 5,47’dir (Şekil 1). Konya 2.320.241 kişi ile bölgenin en yüksek nüfuslu, Kırşehir ise 247.179 kişi ile bölgenin en az nüfuslu ilidir. Bölge nüfusunun yaş dağılımı incelendiğinde 20-24 yaş aralığındaki nüfusun baskın olduğu görülmektedir. Bölgede 15-24 yaş arasındaki genç nüfus oranı yüzde 16,07 iken, söz konusu yaş grubunun Türkiye içindeki payı yüzde 5,83’dür.

KOP Bölgesi’nin 2013-2023 yılları arası nüfus artış hızı binde 8,91 olup, Türkiye ortalaması olan binde 10,75 değerinin altında gerçekleşmiştir. Bu dönemde negatif yönlü nüfus artış hızına sahip tek il Yozgat, pozitif yönlü en fazla nüfus artış hızına sahip il Aksaray olmuştur.

Şekil 1: KOP Bölgesi Nüfus Bilgileri

Kaynak: TÜİK

KOP Bölgesi illerindeki 2023 yılı net göç hızı verileri incelendiğinde, tüm illerin göç aldığı görülmektedir. Bölgede 2023 yılı itibarıyla en çok göç alan il Kırıkkale olmuştur.

TÜİK tarafından yapılan kent-kır nüfus sınıflamasına göre; KOP Bölgesi illerinin yoğun kent olarak sınıflanan alanlarında 2.493.216 kişi, orta yoğun kent olarak sınıflanan alanlarında 872.110 kişi ve kır olarak sınıflandırılan alanlarında ise 1.240.351 kişi ikamet etmektedir. KOP Bölgesi nüfusunun yüzde 54'ü yoğun kent, yüzde 19'u orta yoğun kent ve yüzde 27'si kır olarak tanımlanan alanlarda ikamet etmektedir. Bölgenin kır nüfusu oranı Türkiye oranınının 10 puan üzerindedir. Yine söz konusu sınıflamaya göre bölge illerinden Kırıkkale yoğun kent nüfusu bakımından en yüksek paya sahipken, kır nüfusunun en yüksek paya sahip olduğu iller Niğde ve Yozgat'tır.

2.3. Bölgede Ekonomi

KOP Bölgesi'nin gayri safi katma değerinin (GSKD) iktisadi faaliyet kollarına göre dağılımı incelendiğinde 2023 yılı itibarıyla Türkiye'de tarımın payı yüzde 7 iken bölgede yüzde 23 olarak gerçekleşmiştir. Bu durum tarım sektörünün bölge ekonomisi içindeki önemini göstermektedir. Sanayi sektörünün bölge GSKD'si içerisindeki payı (yüzde 31) ülke ortalamasının (yüzde 32) çok az altında bir değer almasına rağmen yıllar itibarıyla artış göstermektedir. Bölgede hizmetler sektörünün payı ise yüzde 46'dır. Hizmetler sektöründe ülkemizin en önemli turizm destinasyonlarından birini barındıran Nevşehir ili (yüzde 60) Türkiye ortalamasına yakın bir paya sahipken, diğer KOP illerinde hizmetler sektörünün ekonomi içerisindeki payı Türkiye ortalamasının altındadır.

Tablo 2: KOP Bölgesi İktisadi Faaliyet Kollarına Göre GSKD (%)

İller	Tarım			Sanayi			Hizmetler		
	2013	2018	2023	2013	2018	2023	2013	2018	2023
Aksaray	24	25	27	28	29	30	48	46	43
Karaman	37	34	38	30	30	29	33	36	33
Kırıkkale	12	9	8	36	44	51	52	47	41
Kırşehir	23	25	24	24	25	31	53	51	45
Konya	20	19	20	28	31	32	52	50	48
Nevşehir	22	20	22	15	17	18	63	62	60
Niğde	29	30	33	23	24	24	48	46	43
Yozgat	28	23	29	19	21	19	53	56	52
KOP Bölgesi	23	21	23	26	29	31	51	50	46
Türkiye	8	6	7	32	33	32	60	61	61

Kaynak: TÜİK

Bölge ekonomisinde önemli yer tutan tarım sektörü, Türkiye tarımsal üretiminde de önemli bir rol üstlenmektedir. Bölgenin bitkisel üretiminde ağırlıklı ürün grubu, tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerdir. Söz konusu ürün grubunun ülke genelindeki tarım alanları içerisinde payı yüzde 70 iken, bu pay bölge genelinde yüzde 78'dir. Meyve, içecek ve baharat bitkilerinde bölgenin payı yüzde 3, sebze yüzde 2'dir.

KOP Bölgesi'nde üretilen tarımsal ürünler incelendiğinde; Türkiye genelinde üretilen lalenin yüzde 90'ı, yeşil mercimeğin yüzde 81'i, havucun yüzde 68'i, kuru fasulyenin yüzde 57'si, şeker pancarının yüzde 49'u, nohudun yüzde 46'sı, patatesin yüzde 37'si ve durum buğdayının yüzde 28'i bölgeden karşılanmaktadır. Bitkisel üretim desenindeki farklılıkların da etkisi ile KOP Bölgesi'nde dekardan elde edilen bitkisel üretim değeri ortalama 888 TL iken, Türkiye ortalaması 1.305 TL'dir.

Bölge Türkiye tarımındaki bitkisel üretimde olduğu kadar hayvancılıkta da söz sahibidir. KOP Bölgesi'nde büyükbaş hayvan sayısı 2.172.269 olup bu sayı Türkiye'deki büyükbaş hayvan varlığının yüzde 13'üne denk gelmektedir. Bölgede küçükbaş hayvan sayısı da 6.419.941 olup Türkiye içerisindeki payı yüzde 12'dir. Konya ili büyükbaş hayvan varlığında Türkiye'de 1., küçükbaş hayvan varlığında 2. sırada yer almaktadır.

Yüzölçümü bakımından ülkenin yüzde 12,2'sini oluşturan bölge, Türkiye'deki toplam tarım alanlarının yüzde 18,8'ine sahiptir. Bölgenin işlenen tarım alanlarının Türkiye içerisindeki payı ise yüzde 21,5'tir. Türkiye'de tarım alanları içerisinde nadasa bırakılan alanların oranı yüzde 11,8 iken, bölgede bu oran

yüzde 16,8 seviyesindedir. Bu durumun ortaya çıkmasında, bölgenin büyük bölümündeki topraklarında organik madde miktarının yetersiz oluşu, yıllık yağış miktarının azlığı ve geniş tarım arazileri bulunmasına rağmen sulu tarım imkânlarının kısıtlı olması başlıca etkenlerdir. Bölgenin kullanılabilir su potansiyeli 16,2 milyar m³ olup Türkiye toplam kullanılabilir su potansiyelinin yüzde 7,7'sini oluşturmaktadır. Bir hektar tarım alanına düşen kullanılabilir su potansiyeli bakımından Türkiye ortalaması 4.690 m³/yıl iken, bölgede bu oran 1.927 m³/yıldır. Bu durum bölgedeki su kaynaklarının kısıtlı olduğunun en çarpıcı göstergesidir.

KOP Bölgesi'nin tarım alanlarının tamamının sulanabilmesi için ihtiyaç duyulan su miktarı toplamı 22,5 milyar m³'dür. Hâlihazırda bölge içinde 16,2 milyar m³'lük su kaynağı bulunmakla birlikte bunun ancak 13,1 milyar m³'lük kısmı kullanılabilir. Bunun da 2,9 milyar m³'lük kısmı yer altı sularından elde edilmekte olup bu kaynağın kontrol altına alınmaması tarımsal sürdürülebilirlik açısından büyük bir risk oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, bölgede hali hazırda kullanılmayan 3,1 milyar m³'lük su potansiyeli kullanılırsa yer altı sularının aşırı tüketimine sebep olunacaktır. Bu durum zaten var olan 6,3 milyar m³'lük su açığıyla bölgedeki tarımsal üretimin devamını ciddi tehdit altına sokacaktır. Mevcut durumda 2,9 milyar m³ olarak olduğu tahmin edilen yeraltı su kaynaklarının, resmi verilere göre yılda ortalama 1 metre, saha inceleme verilerine göre ise 2 ila 3 metre seviyelerinde azaldığı tahmin edilmektedir.

Konya Kapalı Havzası'nda DSİ tarafından yapılan en son kuyu sayımında, havzada 27.140'ı belgeli, 66.808'i belgesiz olmak üzere toplam 93.948 adet kuyu olduğu tespit edilmiştir. 2021 yılında Başkanlığımızca tarımsal sulamada kullanılan enerji tüketim verileri referans alınarak yapılan hesaplamalara göre bu rakamın 175.702 kuyuya yükseldiği tahmin edilmektedir.

Tarımsal üretimde önemli bir paya sahip olan bölge, tarımsal ve tarıma dayalı sanayi bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Ülkemizde tarım makineleri endüstrisinde faaliyet gösteren imalatçı firma sayısı 2.305 olup 461 adedi KOP Bölgesi illerinde bulunmaktadır. Söz konusu imalatçıların 433 adedi ise Konya ilinde yer almaktadır. Ülkemizden yapılan traktör hariç tarım makineleri ihracatının (FOB USD) yüzde 27'si KOP Bölgesi'nden gerçekleştirilmektedir.

Bölgedeki yoğun tarımsal faaliyetlere bağlı olarak KOP Bölgesi illerinin tamamında gıda ürünleri sektörü ilk üç sektör arasında yer almaktadır. Bu kapsamda süt ve süt ürünleri, un, şeker, tuz, makarna ve içecek üretimi başta olmak üzere tarıma dayalı işlenmiş ürün üretimi oldukça yaygındır. Türkiye'de en fazla ve yüksek kapasiteli un fabrikaları Konya'da bulunmaktadır.

Öte yandan bölgede üç adet Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) kurulma aşamasındadır. Bunlardan Nevşehir Kozaklı TDİOSB (Jeotermal Kaynaklı Sera) ve Niğde Bor TDİOSB (Besi) planlama aşamasında, Aksaray Karkın Jeotermal Isıtımlı Sera TDİOSB ise parselasyon planlarının onaylanması aşamasındadır. Ayrıca, Konya ili Akşehir ilçesinde de planlama aşamasında olan Gıda İhtisas OSB bulunmaktadır.

Bölge ekonomisinin dış alemle olan ilişkileri incelendiğinde, bölgeden yapılan ihracat tutarının Türkiye içerisindeki payı yüzde 2,7'dir. Bölgede Konya hariç diğer illerden yapılan ihracat tutarının Türkiye içerisindeki payı ise yüzde 1,2 civarındadır. Türkiye'de 2023 yılında kişi başı ihracat değeri 2.994 ABD Doları iken, KOP Bölgesi illerinin kişi başı ihracat değeri 1.474 ABD Doları'dır.

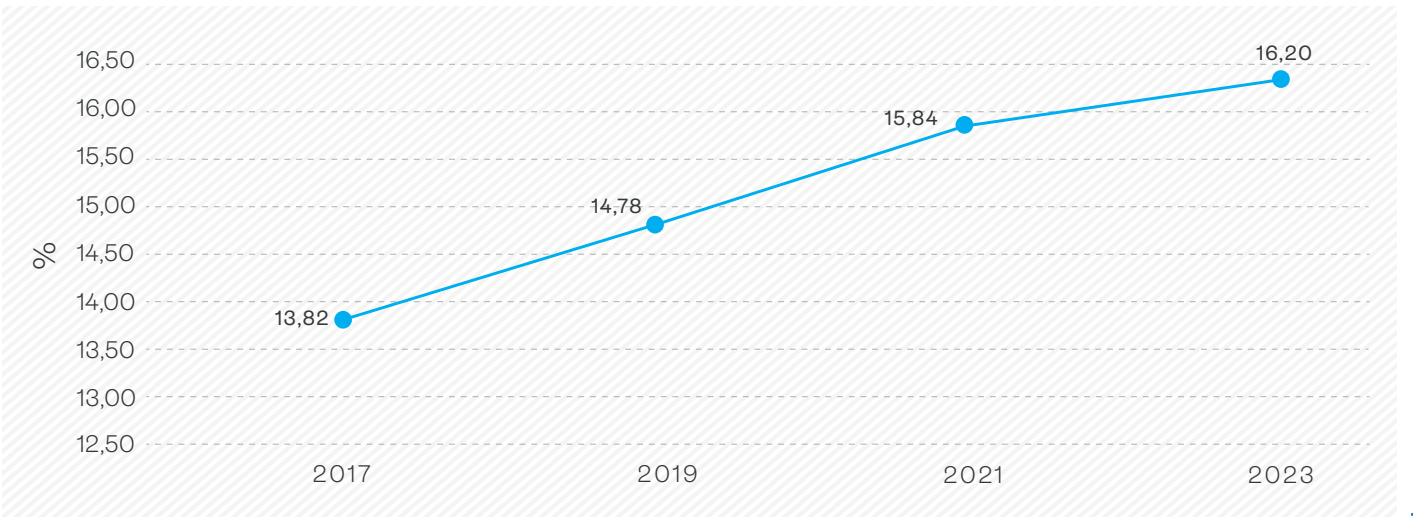
2.4. Bölge Kırsalının Yapısı

Sosyal ve fiziki altyapıdaki yetersizlikler, coğrafi ve iklimsel koşulların olumsuz etkisi, tarım dışı gelir getirici faaliyetlerin çeşitlendirilememesi gibi faktörlerin etkisiyle bölgedeki kırsal alanlar sosyoekonomik ve çevresel anlamda dezavantajlı durumdadır. Bu durum bölge dışına göçe sebep olmaktadır.

KOP Bölgesi'nde yer alan ilçeler, İlçe SEGE-2022 ve YER-SİS çalışmalarının verileri kullanılarak 6 farklı gruba ayrılmıştır. KOP Bölgesinde yer alan toplam 89 ilçenin, 71'i, söz konusu sınıflamada 4, 5 ve 6. grupta yer almaktadır. Bu sınıflamada yer alan kırsal nitelikleri baskın ilçeler eğitim, sağlık ve altyapı hizmetlerinin yetersiz olması sebebiyle dezavantajlı konumdadır.

Tarımsal üretimin önemli ölçüde gerçekleştirildiği söz konusu kırsal ilçelerde 65 yaş üstü nüfusun payının giderek arttığı görülmektedir. Nitekim bahsi geçen 71 ilçenin 65 yaş üstü nüfus oranı 2017 yılında yüzde 13,82 iken, 2023 yılına gelindiğinde yüzde 16,20'ye yükselmiştir.

Şekil 2: KOP Bölgesi Kırsalında 65+ Yaş Nüfusu Oranı

Kırsalda yaş ortalamasının yükselmesi, bölge ve ülke ekonomisinde önemli yer tutan tarımsal üretimin geleceğini tehdit etmektedir. Bu nedenle, söz konusu alanlarda üretime katkı sağlayacak çalışma çağındaki nüfusun yerinde tutundurulması için başta eğitim ve sağlık olmak üzere sosyal hizmetlere erişimin kolaylaştırılması, tarım dışı gelir getirici faaliyetlerin çeşitlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Söz konusu ilçeler için turizm, tarım dışında ilave gelir getirici faaliyet olarak öne çıkmaktadır. Nitekim KOP Bölgesi, tarih öncesi çağlardan günümüze uzanan ve her dönemde kültürel bir merkez olmuş, çok sayıda uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Bölge kırsalı Kapadokya, Hacı Bektaş-ı Veli Müzesi, Ihlara Vadisi, Nasreddin Hoca Türbesi, Çatalhöyük, Kaymaklı ve Derinkuyu Yeraltı Şehirleri ve Sarıkaya Roma Hamamı gibi ulusal ve uluslararası turizm hareketlerini besleyecek birçok tarihi, kültürel ve doğal turizm alanına sahiptir. Bu çerçevede söz konusu alanlarda alt yapı eksiklerinin tamamlanması, hizmet verme kapasitesinin geliştirilmesi ve turizmin ilave bir gelir kaynağı haline getirilmesi sağlanacaktır.

3. EYLEM PLANI HAZIRLIĞINDA POLİTİKA BELGELERİNİN ANALİZİ VE REFERANS ALINAN ÇALIŞMALAR

2024-2028 KOP Eylem Planı, On İkinci Kalkınma Planı'nın başta bölgesel gelişme vizyonu, politikası ve buna ilişkin tedbirleri olmak üzere; Plan'daki diğer sektörel amaçlar gözetilerek hazırlanmıştır. Bunun yanı sıra KOP Eylem Planı'nın esas çerçevesini 2024-2028 Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) oluşturmaktadır. KOP Bölgesi kapsamında yer alan ve BGUS'a dayanılarak hazırlanan TR52, TR71 ve TR72 bölge planları KOP Eylem Planı'nın ortaya çıkmasında en büyük katkıyı sağlamıştır.

3.1. 2024-2028 Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'nde KOP Bölgesi

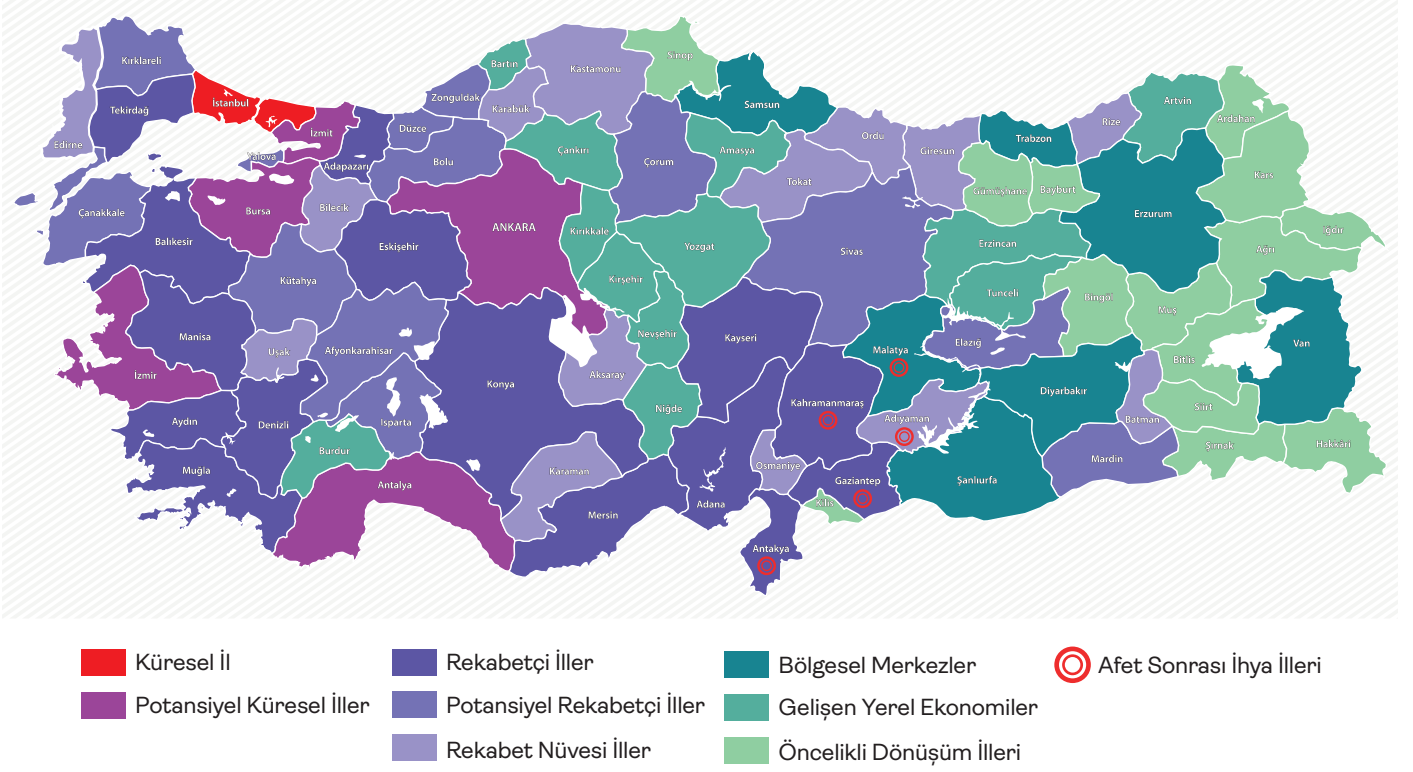
Bölgelerin potansiyellerinin azami seviyede değerlendirilmesi ve rekabet güçlerinin artırılması, sosyal ve ekonomik yönden dengeli bir mekânsal yerleşim yapısının sağlanması, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması ve tüm bölgelerin ulusal kalkınmaya katkısının en üst seviyeye çıkarılması amacıyla uygulanan bölgesel kalkınma politikalarının temel çerçevesini çizen 2024-2028 BGUS 16/12/2024 tarih ve 9253 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan YER-SİS ve SEGE çalışmaları başta olmak üzere ilgili tüm politika dokümanları ve araştırmalardan faydalanılarak; resmi istatistiklerin yanında idari kayıtlardan elde edilen geniş ve olabildiğince güncel bir veri seti kullanılarak çok çeşitli ve bilimsel sosyoekonomik analizler içeren; ilgili tüm paydaşlarla katılımcı bir süreçle hazırlanan BGUS, KOP Eylem Planı çalışmalarında On İkinci Kalkınma Planı ile birlikte en temel referans politika belgesi olmuştur.

BGUS'un vizyonu; "Küresel rekabette söz sahibi, refah düzeyi yüksek ve dirençli bölgeleriyle, yerel dinamiklerini kullanarak topyekûn kalkınmış bir Türkiye" olarak belirlenmiştir. Bu vizyon kapsamında; "bölgelerin küresel ekonomik entegrasyonunun güçlendirilmesi, bölgelerin rekabet edebilirliklerinin artırılması, bölgeler arası ekonomik ve sosyal yakınsamanın sağlanması ve afet sonrası ekonomik ve sosyal toparlanmanın sağlanması" stratejik amaçları geliştirilmiştir.

BGUS'ta ayrıca, vizyon ve stratejik amaçların hayata geçirilmesine yönelik bir mekânsal yaklaşım geliştirilmiştir. BGUS mekânsal yaklaşımında bölgesel gelişme stratejileri; vizyon ve stratejik amaçlar dikkate alınarak oluşturulan bir tipoloji çerçevesinde ele alınmıştır. YER-SİS ve SEGE ile birlikte üretim yapısı, gelir düzeyi, ihracat, istihdam ve nüfus gibi bölgesel kalkınmada öne çıkan otuzu aşkın gösterge kullanılarak geliştirilen mekânsal tipolojiye göre iller dokuz ayrı kategoride sınıflandırılmıştır (Harita 2) ve her bir tipoloji için farklı mekânsal stratejiler belirlenmiştir.

Harita 2: BGUS Mekânsal Tipoloji

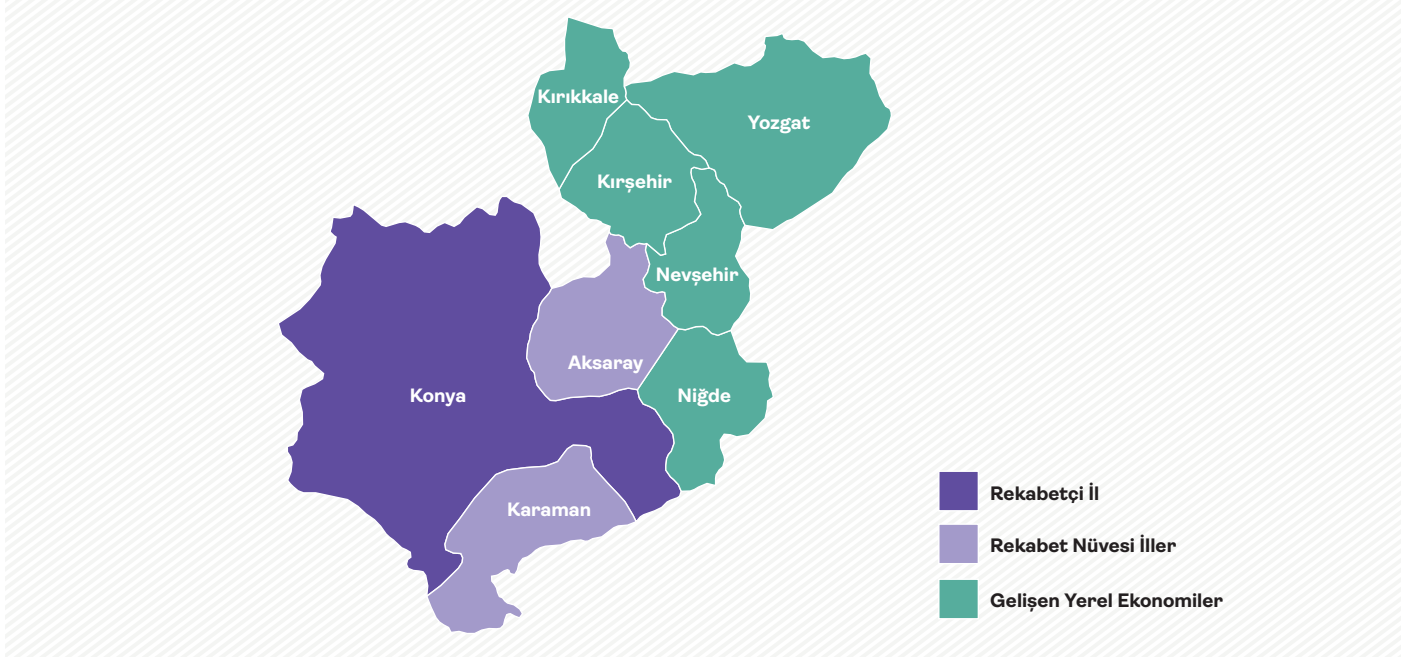

Kaynak: 2024-2028 Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi

Söz konusu mekânsal tipoloji KOP illeri açısından değerlendirildiğinde KOP Bölgesi'nde bir rekabetçi il, iki rekabet nüvesi il ve beş gelişen yerel ekonomi ili bulunduğu görülmektedir (Harita 3). Bölge'de rekabetçi il olan Konya ile birlikte rekabet nüvesi iller olan Aksaray ve Karaman'ın bulunması ve ayrıca Ankara, Kayseri, Adana ve Mersin gibi gelişmiş merkezlerle komşu olması bölge için önemli fırsatları barındırmaktadır.

KOP illerinden sadece Konya'nın içerisinde yer aldığı rekabetçi iller; gelir düzeyi, sanayi ve hizmetler sektörü üretimi, ihracat, teknoloji düzeyi, girişimcilik ve beşerî sermaye gibi hususlar bakımından öne çıkan iller olarak tanımlanmıştır. Bu iller için mekânsal amaç; "rekabetçi illerin orta-yüksek ve yüksek teknoloji üretim ve ihracatının artırılması" olarak belirlenmiştir. Bu illerin ulaşım bağlantıları ile birlikte teknik ve sosyal altyapılarının güçlendirilmesi ve orta-yüksek ve yüksek teknoloji üretim altyapısının geliştirilmesine yönelik stratejiler belirlenmiştir.

Harita 3: KOP İllerinin BGUS Tipolojisi

Kaynak: 2024-2028 Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi

Bu kapsamda, Konya’da savunma sanayi ve havacılık sektörlerindeki üretim altyapısının Ar-Ge, tasarım, yenilik, teknoloji odaklı girişimcilik ve markalaşma faaliyetleriyle geliştirilmesi öncelikli olacaktır. Bununla birlikte, tarımsal üretimde genç girişimcilik, kooperatifleşme ve araştırma altyapısı desteklenecek, dijital teknolojiler ve akıllı uygulamaların kullanımı yaygınlaştırılacak ve tarımsal üretimde katma değerli ürün üretimi artırılabacaktır.

BGUS tipolojisinde Aksaray ve Karaman rekabet nüvesi iller kategorisinde yer almaktadır. Rekabet nüvesi iller için “ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve katma değerın yükseltilmesi” mekânsal amaç olarak belirlenmiştir. Rekabet nüvesi illerin önemli ulusal merkezlerle ulaşım ve fonksiyonel bağlantılarının güçlendirilmesi, üretimde çeşitlenme ve teknoloji artışına yönelik stratejiler geliştirilmiştir.

Bu kapsamda, Aksaray’da otomotiv yan sanayiinde teknoloji kullanımını artırmak üzere özel sektör ile üniversiteler arasındaki iş birliği güçlendirilecek, Ar-Ge ve yenilik altyapısı ile girişimcilik faaliyetleri desteklenecektir. Diğer yandan, Kapadokya Kültür Rotası ile Aziz Paul Yolu ve Bektaşılık, Ahilik ve Yunus Emre Gelenekleri gibi inanç turizmi rotalarına dahil edilen Aksaray’da kültür ve inanç turizminin desteklenmesi de önem taşımaktadır. Rekabet nüvesi illerin ekonomilerinin çeşitlendirilmesinde imalat sanayi ve turizmle birlikte maden potansiyelleri ve tarımsal ürünler de önemli yere sahiptir. Bu kapsamda Karaman’da mermer işleme ve katma değerli gıda ürünleri imalatı yatırımları desteklenecektir.

KOP illerinden Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde ve Yozgat ise BGUS tipolojisinde gelişen yerel ekonomi illeri olarak belirlenmiştir. Gelişen yerel ekonomi illeri sosyoekonomik olarak nispeten az gelişmiş ve sınırlı

düzeyde ekonomik faaliyetin yürütüldüğü iller olup bu illerde yerel potansiyellere dayalı sosyoekonomik canlılığın sağlanması temel amaç olarak belirlenmiştir. Bu amaçla; tarım, hayvancılık ve madencilik faaliyetlerinde verimlilik ve katma değer artırılması; doğal, tarihi ve kültürel değerlerin il ekonomisine katkısının güçlendirilmesi ve bu illerin gelişmiş merkezlerle ulaşım bağlantılarının güçlendirilmesi ve erişilebilirliklerinin artırılmasına yönelik stratejiler belirlenmiştir. Nevşehir’de kabak çekirdeği yağı üretimi, Kırşehir ve Niğde illerinde biyogaz üretimi, Kırşehir’de ayrıca et ürünleri işleme faaliyetlerine odaklanılacak, maden kaynakları da imalat sanayiinde değerlendirilecektir. Jeotermal potansiyelleri bulunan Niğde, Kırşehir, Nevşehir ve Yozgat illerinde sağlık turizmi açısından önem taşıyan jeotermal kaynakların markalaşma faaliyetleriyle ulusal ve uluslararası tanınırlığının artırılması; konaklama ve yeme-içme hizmetlerinde kalitenin artırılması önem taşımaktadır. Diğer yandan, Yozgat-Kayseri, Kayseri-Aksaray-Konya-Antalya ve Konya-Karaman-Mersin hızlı tren hatları ile Yozgat Havalimanı projelerinin hayata geçirilmesi ile bu illerin gelişmiş merkezlere ve önemli noktalara ulaşımı güçlendirilmiş olacaktır.

Mekânsal tipoloji çerçevesinde belirlenen mekânsal amaç ve stratejilerin yanı sıra ulusal ve uluslararası gelişmeler dikkate alınarak; kentsel gelişme, kırsal kalkınma, sosyal gelişme, turizm, sanayi-lojistik, yeşil büyüme, girişimcilik, Ar-Ge ve yenilikçilik ile dijitalleşme temalarında tematik amaçlar ve stratejiler geliştirilmiştir.

Kentsel gelişme kapsamında; gelişen yerel ekonomi illerinde temel kentsel hizmetlere erişim ve bu hizmetlerin kalitesinin artırılması ile kentsel ve sınai altyapıların geliştirilmesi öncelik verilen alanlardır. Rekabetçi illerde ise artan nüfusun ihtiyaçları da dikkate alınarak kentsel hizmet kalitesinin iyileştirilmesi, nitelikli istihdamı çekecek şekilde sosyal altyapının geliştirilmesi ve kentsel hizmetlerde dijital dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik stratejiler yer almaktadır.

Kırsal kalkınma kapsamında; kırsal alanlarda erişilebilirliğin artırılması ve ticarete lojistik maliyetlerin düşürülmesi amacıyla ulaştırma yatırımlarına hız verilmesi, e-ticaret uygulamaları ile kırsal kuluçka merkezleriyle inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesi öncelikli görülmektedir. Tarımsal üretimde girdi-çıktı faktörleri gözetilerek verimliliğin ve rekabet gücünün artırılmasına yönelik akıllı uzmanlaşma stratejilerinin benimsenmesi, coğrafi işaretli ürün sayısının artırılması, kırsalda örgütlenmenin desteklenmesi ve pazarlama kabiliyetlerinin güçlendirilmesi öncelik verilen konulardır. Kırsal ve kentsel alanların birbirlerine olan bağlılığının tamamlayıcılık bağlamında güçlendirilmesi, kırsalda kamu hizmetlerinin kalitesinin artırılması, sosyal hayatın canlandırılması, demografik dönüşüme yönelik tedbirlerin hayata geçirilmesi, doğal kaynakların korunması ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi kırsal kalkınma teması altında yer alan diğer stratejilerdir.

Sosyal gelişme kapsamında; çocukların ve gençlerin bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere katılımlarının desteklenmesi, çocuk işçiliğiyle mücadele edilmesi, ne eğitimde ne istihdamda yer alan gençlere yönelik yerel düzeyde işbaşı eğitim programları düzenlenmesi, gençlerin tarım sektöründe istihdamının artırılması amacıyla programların hayata geçirilmesi, kadınların sosyoekonomik hayata aktif katılımlarının desteklenmesi, çocuk yoksulluğunun azaltılması amacıyla hanelerin gelir getirici faaliyetlere katılımının desteklenmesi, çalışma hayatının dışında kalan ebeveynlerin beceri ve istihdam edilebilirliklerinin artırılması, dezavantajlı aileler açısından kolay erişilebilir, ücretsiz ve nitelikli okul öncesi eğitim kuruluşlarının yaygınlaştırılması, yoksulluk riski altında yaşayan nüfusun istihdamı ve gelir getirici faaliyetlere katılımının artırılması, gelişen yerel ekonomi illerinde öncelikli olmak üzere emek yoğun sektörlerle yönelik fiziki altyapıların geliştirilmesi, Konya'da öncelikli olmak üzere dijital ve yeşil dönüşümün yoğun olarak yaşandığı sektörlerle yönelik genç girişimci ve beceri geliştirme programlarının uygulanmasına yönelik stratejiler belirlenmiştir.

Turizm teması kapsamında; destinasyon ve tema odaklı turizm yaklaşımının benimsenmesi, turizmde nitelikli iş gücü, kaliteli tesis ve hizmetler ile turistlerin talep ve beklentilerinin karşılanması, yerel değerlerin ürünlere dönüştürülmesiyle turizmin yerel ekonomiye katkısının artırılması ve doğal, kültürel ve tarihi değerlerin koruma kullanma dengesinin sağlanmasına yönelik stratejiler yer almaktadır. KOP bölgesinde bulunan Konya inanç turizminde hem bir destinasyon olarak önem taşımakta hem de BGUS kapsamında gelişime açık rota olarak belirlenen Tasavvufta Aşk Yolu: Mevlâna ve Aziz Paul Yolu rotalarında yer almaktadır. Bununla birlikte; Nevşehir, Niğde, Aksaray Erken Hristiyanlık Dönemi bakımından Kapadokya öne çıkmaktadır. Ayrıca Bektaşilik, Ahilik ve Yunus Emre Gelenekleri bakımından ise Nevşehir, Kırşehir, Aksaray, Kırıkkale ve Karaman; Aziz Paul Yolu bakımından Aksaray önem taşımaktadır.

Sanayi-lojistik teması kapsamında; imalat sanayiinde faaliyet gösteren şirketlerin ölçek büyütmesinin teşvik edilmesi, finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve planlı sanayi alanlarının geliştirilmesinin hızlandırılmasına yönelik stratejiler yer almaktadır. Rekabetçi il kategorisindeki Konya'da öncelikli olmak üzere ihracat potansiyelinin artırılması ile Ar-Ge kapasitesi ve kullanımının artırılması da bu tema altında yer alan stratejilerdendir. Diğer yandan Konya ile birlikte rekabet nüvesi iller olan Aksaray ve Karaman'da sanayi alanlarının ana demir yolu hatları ile bağlantıları güçlendirilmesi önceliklendirilmektedir.

Yeşil büyüme teması kapsamında; iklim değişikliğiyle mücadele konusunda hem toplum hem de üreticiler için bilgilendirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, kamu ve özel sektör tarafından bütüncül ve kapsayıcı bir şekilde ele alınması, döngüsel ekonomi uygulamalarının yaygınlaştırılması, su kullanımının yüksek olduğu tarım sektöründe kaynak verimliliğini artırıcı uygulamaların desteklenmesine yönelik stratejiler

geliştirilmiştir. Avrupa Komisyonu'nun Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması kapsamında öncelikli görüldüğü sektörler başta olmak üzere ihracatta öncül sektörlerde bu düzenlemeye hazırlık durumlarının tespit edilmesi, ihtiyaç analizi ve etüt çalışmalarının gerçekleştirilmesi önemli görülmektedir. Bu kapsamda, Konya alüminyum üretimi sektörü, kimyasal gübre ve azot bileşiklerinin imalatı sektörü ve elektrik enerjisi üretimi sektöründe AB ülkelerine yaptığı ihracat değerleriyle öne çıkmakta ve bu stratejiler Konya ili için öncelik taşımaktadır.

Girişimcilik teması kapsamında belirlenen stratejiler özellikle rekabet nüvesi olarak tanımlanan Aksaray ve Karaman için önem arz etmektedir. Girişimcilik kültürünün geliştirilmesi ve gençlere yetenek kazandırılmasına yönelik faaliyetlerin yaygınlaştırılması; iş fikrinin geliştirilmesi, iş planının oluşturulması, ürün geliştirme, tasarım, ticarileşme ve büyüme gibi farklı aşamalar için mentörlük, teknik ve mali destek uygulamalarının sağlanması; kuluçka merkezleri ve hızlandırıcı gibi altyapıların yaygınlaştırılmasına yönelik stratejiler geliştirilmiştir.

Ar-Ge ve yenilik teması kapsamında; akıllı uzmanlaşmaya dayalı yenilik stratejileri ile Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin tüm bölgelerde yaygınlaştırılması, bu alanlarda çalışan insan kaynağı ve niteliğinin artırılması, ara yüz yapıların yaygınlaştırılmasına yönelik stratejiler belirlenmiştir.

Dijitalleşme teması kapsamında ise dijital dönüşüme yönelik altyapının güçlendirilmesi, özellikle rekabetçi ve rekabet nüvesi olan Konya, Karaman ve Aksaray'da KOBİ'lerin dijitalleşme düzeyinin artırılmasına yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, iş gücünün becerilerinin artırılmasına yönelik stratejiler geliştirilmiştir. Bu stratejiler, ekonomisinin tekstil ve gıda sektörü gibi düşük teknoloji ağırlıklı olması nedeniyle en yüksek otomasyon riskine sahip olan Karaman için büyük öncelik taşımaktadır.

3.2. 2024-2028 Bölge Planlarında KOP Bölgesi

KOP Bölgesi; TR52 (Karaman, Konya), TR71 (Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Niğde, Nevşehir) ve TR72 (Kayseri, Sivas, Yozgat) olmak üzere üç Düzey-2 bölgesinden oluşmaktadır. Bu bölgelerde faaliyet gösteren Mevlâna, Ahiler ve Oran Kalkınma Ajansları, BGUS'ta belirlenen stratejik çerçeveye uyumlu olarak söz konusu Düzey-2 bölgeleri için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda 2024-2028 bölge planlarını hazırlamış ve bölge planları Cumhurbaşkanlığı onayıyla yürürlüğe girmiştir.

TR52, TR71 ve TR72 Düzey-2 Bölge Planları yaklaşık iki yıllık bir hazırlık sürecinde ilgili tüm paydaşların katılımıyla ve saha çalışmalarını da içeren çok sayıda sosyoekonomik analiz yapılarak hazırlanmıştır. KOP Eylem Planı hazırlıklarında bölge planlarında yapılan analitik çalışmalar ile belirlenen stratejik öncelikler ve tedbirlerden de faydalanılmıştır.

TR52, TR71 ve TR72 Düzey-2 Bölge Planları, bölgelerin demografik yapısına, sosyoekonomik gelişmişlik seviyesine, üretim ve girişimcilik altyapısına göre farklı tedbirler içerse de bölge planlarında KOP Bölgesi için kırsal kalkınma, tarımda sürdürülebilirliğin sağlanması, sanayide verimlilik ve katma değerli üretimin artırılması ve turizm potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik benzer hedefler yer almaktadır.

KOP Bölgesi'ndeki illerin ortak sorunları arasında ilk sıralarda yer alan sulama ile ilgili olarak bölge planlarında su kullanımında verimlilik uygulamalarının yaygınlaştırılması, bölgenin ekolojik yapısına uygun tarımsal üretimin desteklenmesi, obruk oluşumlarının azaltılması, çölleşmeye bağlı toprak kaybının önlenmesi, modern sulama tekniklerinin kullanımı ve üreticilerin bilinçlendirilmesi hedefleri belirlenmiştir.

Kırsal kalkınma alanında kırsal ilçelerin canlandırılması, organik tarım ve iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, tarımda üreticilerin finansman ihtiyaçlarını azaltacak mekanizmaların kurgulanması, mera alanlarının ıslah edilerek niteliklerinin artırılması, tarımsal üretimde katma değer artırılması, göç yönetimi ve kırdan kente göçü önlemeye yönelik çalışmaların desteklenmesine yönelik hedefler yer almaktadır.

TR52, TR71 ve TR72 Düzey-2 Bölge Planlarında imalat sanayi ile ilgili öncelikler incelendiğinde yatırım ortamının iyileştirilmesi, verimlilik odaklı üretimin, katma değer ve kurumsallaşma kapasitesinin artırılması, beşeri sermayenin güçlendirilmesi, girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi, üretim yapısı ve dış ticaretin geliştirilmesi hedeflerinin belirlendiği görülmektedir. Başta Konya, Karaman ve Aksaray'da orta ve yüksek teknoloji üretim, bölge genelinde tarıma dayalı sanayi ile başta Aksaray, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde'deki maden kaynaklarının katma değerinin artırılmasına yönelik hedeflerin belirlendiği görülmektedir.

KOP Bölgesi, ulusal ve uluslararası turizm faaliyetlerini destekleyebilecek zengin tarihi, kültürel ve doğal turizm alanlarına ev sahipliği yapmaktadır. Bölgedeki turizmin sosyoekonomik faydasının artırılarak yerel kalkınmanın sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda TR71 Bölgesi'nde bu hedef stratejik öncelik düzeyinde ele alınarak vurgulanmış ve hizmet kalitesinin artırılması, turizm sektörünün dijital altyapılarının iyileştirilmesi, ürün çeşitliliğinin artırılması ve turizm potansiyellerinin harekete geçirilmesine yönelik hedefler geliştirilmiştir. Diğer bölgelerde ise turizmin alternatif bir gelir kaynağı olarak desteklenmesi hedeflenmiştir.

3.3. Referans Alınan Diğer Politika Belgeleri ve Çalışmalar

KOP Eylem Planı'nın temel çerçevesini On İkinci Kalkınma Planı'nın bölgesel gelişme vizyonu ve 2024-2028 BGUS oluştururken; öncelikli dönüşüm programları ile bölgesel kalkınmaya doğrudan katkı sağlayacağı değerlendirilen büyük ölçekli projeler tematik ve sektörel politika belgeleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

Hazırlık aşamasında yararlanılan söz konusu politika belgeleri ve raporlar şunlardır:

- 2024-2030 İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı
- 2024-2030 Enerji Verimliliği 2030 Stratejisi ve II. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı
- 2023 Türkiye Turizm Stratejisi
- 2023-2033 Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı
- 2023 KOP Bölgesi Sosyoekonomik Göstergeler Raporu
- 2021-2023 Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
- 2021-2023 KOP Bölge Kalkınma Programı
- İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (İlçe SEGE-2022)
- Türkiye’de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri Araştırması (YER-SİS)
- 2019 KOP Bölgesi Sosyal Yapı Analizi Projesi Raporu
- 2019 KOP Bölgesi’nde Karstik Çöküntü Alanlarının Belirlenmesi Projesi Raporu
- 2018 KOP Bölgesi Turizm Master Planı
- 2018 KOP Bölgesi Kırsal Dezavantajlı Alanlarda Tarımsal-Kırsal Kalkınmaya Yönelik Model Geliştirilmesi Araştırma Projesi Raporu
- 2015-2018 Verimlilik Stratejisi ve Eylem Planı
- 2014-2023 Ulusal Havza Yönetim Stratejisi
- 2014-2020 Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi
- 2014-2018 KOP Eylem Planı

4. EYLEM PLANLARI KAPSAMINDA UYGULANACAK ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM PROGRAMLARI

2024-2028 KOP Eylem Planı kapsamında bölgede ekonomik potansiyelin harekete geçirilmesi ve yapısal dönüşümlerin gerçekleştirilmesi amacıyla dört farklı Öncelikli Dönüşüm Programı belirlenmiştir. Bu kapsamda yapılacak çalışmaların detayları aşağıda belirtilmektedir.

4.1. ÖDÖP 1: Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı

Programın Amacı

KOP Bölgesi ülkemizin en önemli tarımsal üretim merkezlerinin başında gelmektedir. Ancak, mevcut yeraltı ve yerüstü su kaynakları ile yağış durumu dikkate alındığında su kaynağı potansiyeli oldukça kısıtlıdır. Küresel iklim değişikliğinin etkilerinin en yoğun hissedildiği bölgede, kullanılabilir su varlığı da göz önünde bulundurulduğunda, tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması için su kaynaklarının etkin yönetimi oldukça önem taşımaktadır.

Bölgenin su kaynakları açısından büyük bölümünün kapalı havza niteliğinde olması, mevcut su potansiyeli ve bitkisel üretim desenine göre su ihtiyacı göz önüne alındığında, bölgede projelendirilmediği için kullanılmayan yerüstü su varlığı kullanılsa bile su açığı ortaya çıkacaktır.

İklim değişikliğine bağlı olarak yeraltı sularının ana beslenme kaynağı olan yağışlardaki düzensizlikler yeraltı suyu (YAS) kaynaklarını da olumsuz etkilemekte, yağış azlığı sebebiyle yüzey sularının yetersiz kalması yeraltı suyu kullanımını artırmaktadır. Nitekim Konya Kapalı Havzası'nda YAS kuyu seviyelerindeki yıllık ortalama düşüş miktarı yıldan yıla artış göstermektedir. Özellikle 2000'li yıllardan sonra Konya Kapalı Havzası'nın karstik yapısı, kuraklık ve aşırı yeraltı suyu kullanımı sebebiyle obruk oluşumları çoğalmıştır.

Öte yandan bölgedeki kurak iklim yapısı ve zayıf bitki örtüsü çölleşme riskini beraberinde getirmektedir. Türkiye Çölleşme Modeli ve Hassasiyet Haritası'na göre yapılan sınıflandırmada Konya-Karapınar çok yüksek, Tuz Gölü Havzası ve Ereğli-Karaman Bölgesi orta ve yüksek hassasiyete sahip grupta; Aksaray ve Nevşehir illeri ise en hassas iller arasında yer almaktadır. Bu nedenle KOP Bölgesi genel olarak çölleşme bakımından orta ve yüksek risk altındadır.

Yukarıda ifade edilen sebeplerle bölgedeki su kaynaklarının tasarruflu kullanımını sağlamak ve su kaynağı potansiyelini artırmak üzere Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Öncelikli Dönüşüm Programı geliştirilmiştir. Bu kapsamda KOP Bölgesi'ndeki tarımsal alanların optimum seviyede kullanılabilmesi ve sulu tarım alanlarının payının artırılması için bölgeye ilave su kaynağı sağlanması hedeflenmektedir.

Bölgedeki mevcut su kaynaklarının etkili bir şekilde kullanılması için hali hazırda açık ya da yıpranmış kanallardan oluşan mevcut sulama sistemleri rehabilite edilecek, sulama sistemlerinden kaynaklı kayıp kaçak su miktarı azaltılacaktır. Suyun daha verimli kullanılmasının sağlanması amacıyla tarla içi sulamada yağmurlama ve damla sulama gibi modern sulama sistemleri yaygınlaştırılacaktır.

Mevcut sulama altyapısının iyileştirilmesinin yanı sıra yürütülecek büyük ölçekli sulama projeleri ile daha geniş alanların tarımsal üretime kazandırılması ve havza dışından getirilecek suyun tarımsal üretimde kullanılması amaçlanmaktadır.

Bölgede, özellikle dağlık kırsal alanlarda, kış akımlarıyla taşkınlar yapan fakat yazın tamamen kuruyan dereler üzerinde sulama mevsiminde tarımsal faaliyetlerde kullanılabilmesi amacıyla küçük ölçekli sulama tesisleri inşa edilerek su toplanacaktır. Hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı meralar öncelikli olmak üzere, hayvan içme suyunu temin etmek için hayvan içme suyu (HİS) gölet ve depolarının inşası sağlanacaktır.

Modern sulama sistemlerinin kurulması ile tarımda oluşacak verim artışları ve üretim deseninin çeşitlenmesi çiftçi gelirlerinde doğrudan ve dolaylı artış sağlayacaktır. Bu sayede kırsal alanlarda gelirin ve yaşam standartlarının yükseltilmesi, kırdan kente göçün azaltılması hedeflenmektedir.

Programın Bütçesi

Program kapsamında 2028 yılı sonuna kadar 37 proje için toplam 39,4 milyar TL tutarında bütçenin kullanılması planlanmaktadır.

Program Kapsamında Yürütülecek Projeler

KOP Bölgesi'nde 2024-2028 yıllarında Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Öncelikli Dönüşüm Programı kapsamında 37 projenin uygulanması öngörülmektedir. Söz konusu projeler arasında yer alan 9 önemli proje ve açıklamaları şöyledir;

- **Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi:** 2011 yılından bu yana devam eden proje kapsamında salma sulama yöntemi kullanılan mevcut sulama şebekelerinin kapalı (basınçlı) sisteme dönüştürülmesi, yeni kapalı sistem sulama tesislerinin inşası, yeni veya rehabilite edilen kapalı sulama tesislerinde suyun etkin kullanımına yönelik sistemlerin kurulumu gerçekleştirilecektir.
- **Çumra 3. Merhale Projesi:** Konya-Çumra 3. Merhale Projesi ile Yukarı Göksu Havzası'nın Akdeniz'e boşalan sularının üç adet baraj ve Mavi Tünel vasıtasıyla Konya Kapalı Havzası'na aktarılması planlanmaktadır. Bu kapsamda devam eden Afşar-Bağbaşı Hadimi Tüneli ile Konya Ovası 1-2-3 ve Apa Hotamış 1-2-3 sulama projeleri tamamlanacaktır. Projeler tamamlandığında toplam 52.278 hektar arazinin kapalı sistem borulu şebeke ile sulanması hedeflenmektedir.

- **İvriz Sağ Sahil Sulaması Yenileme Projesi:** Proje kapsamındaki alanda yer alan açık kanal sulama şebekesi, borulu şebekeye dönüştürülerek 24.720 hektarlık tarım arazisi kapalı sistem sulamaya kavuşturulmuş olacaktır.
- **Uzunlu Barajı Sulaması Yenileme Projesi:** Yozgat ili Boğazlıyan ilçesinde bulunan Uzunlu Barajı'ndan elde edilecek suyun kapalı borulu sisteme alınarak 8.000 hektar arazinin sulanması sağlanacaktır.
- **Göksu Havzası Yamaç Arazileri Sulaması:** Konya Çumra 3. Merhale Projesi kapsamında inşa edilen Afşar ve Bağbaşı Barajlarıyla, Göksu nehri boyunca bulunan 20 yerleşim birimine ait 3.125 hektar tarım arazisinin yaz akımları kullanılarak kapalı sistem sulama şebekesi ile sulanması hedeflenmektedir.
- **Ulurmak (Mamasın) Sulaması Yenileme Projesi:** Ulurmak (Mamasın) Barajı'ndan elde edilen suyla hali hazırda 19.688 hektarı sağ sahil ve 1.732 hektarı sol sahil olmak üzere toplam 21.420 hektarlık alan açık kanal sulama sistemiyle sulanırken; proje kapsamında söz konusu sulama şebekesi kapalı borulu sisteme dönüştürülecektir.
- **Yerköy İnandık Barajı ve Sulama Projesi:** 31,1 hm³ depolama kapasiteli baraj inşaatı tamamlanacak ve 2.875 hektar arazi sulamaya açılacaktır.
- **Ayrancı Barajı Sulaması Yenileme Projesi:** Ayrancı Barajı'ndan elde edilecek su ile 9.336 hektar alanın modern sulama sistemleri kullanılarak borulu şebeke ile sulanması sağlanacaktır.
- **Delimahmutlu Barajı ve Sulaması Projesi:** Proje kapsamında, temelden yüksekliği 48 metre olan ve 3,92 milyon m³ su biriktirme hacmine sahip baraj ile 1.799 hektar alanın sulanmasına yönelik sulama tesislerinin yapımı gerçekleştirilecektir.

Programın Hedef Göstergeleri

Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Öncelikli Dönüşüm Programı'yla mevcut sulama sistemlerinin rehabilitasyonu, yeni sulama alanlarının açılması, suyun miktar olarak korunması/artırılması ve etkin kullanımı ile bölgenin su kaynaklarının sürdürülebilirliğinin sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda hedef göstergeler aşağıda verilmektedir:

Tablo 3: Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birimi	Mevcut Durum	2028 Yılı Hedefi	Veri Kaynağı
Bölgeye Getirilecek Su Miktarı	milyon m ³	424	594	DSİ
Rehabilite Edilen Alan	bin ha	710	883	DSİ, KOP BKİ, İl Özel İdareleri
Sulanan Alan	ha	1.611.803	1.676.275	DSİ, İl Özel İdareleri
Yer Altı Su Seviyesi Düşüş Ortalaması	m	1,01	1,01	DSİ, KOP BKİ

4.2. ÖDÖP 2: Tarımda Verimlilik Artışı Programı

Programın Amacı

Ülkemizin gıda güvenliğinde önemli yeri olan KOP Bölgesi'nde yer alan iller birçok tarımsal ürünün üretiminde birinci ya da ikinci sırada yer almaktadır. Ülkemizdeki üretim miktarları bakımından; havuç, şeker pancarı, arpa, buğday ve mısırdaki Konya, patatesteki Niğde, kuru fasulyede Nevşehir, yoncada Aksaray birinci sıradadır. Nohutta Yozgat ve elmada Karaman ikinci sırada yer almaktadır. KOP Bölgesi bu sayılanlar gibi pek çok stratejik tarımsal ürünün üretiminde ilk sıralarda yer almasına rağmen, birim tarım alanından elde edilen gelir açısından ülke ortalamasının oldukça altında kalmaktadır. Bölgede su yetersizliği sebebiyle yetiştirilen ürün deseni bu durumun ortaya çıkmasında önemli bir faktördür. Ancak üretimdeki verim kayıpları da yüksektir.

Diğer taraftan KOP Bölgesi'ndeki tarım arazilerinin üretim ölçeği uzun yıllardan beri, başta miras yoluyla intikaller olmak üzere değişik nedenlerle parçalanarak küçülmüştür. Parçalı ve dağınık arazi mülkiyeti yapısı tarım alet ve makinalarının kullanımındaki verimi düşürmekte, tarımsal üretim maliyetlerini yükseltmektedir. Parçalanmanın çok fazla olduğu arazilerde arazi tesviyesi ve ıslahı, sulama ve drenaj gibi toprağın tarımsal üretime hazırlanmasını ilgilendiren faaliyetlerde zorluklar yaşanmaktadır.

Bütün bu sebeplerle katma değerli, bölge şartlarına uygun tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi ve verimliliğin artırılması amacıyla Tarımda Verimlilik Artışı Öncelikli Dönüşüm Programı geliştirilmiştir. Bu kapsamda, arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri, tarımsal eğitim ve yayım faaliyetleri, bölge üniversitelerinin tarıma yönelik ihtisaslaşma çalışmaları, hassas ve akıllı tarım uygulamaları, bitkisel üretim ve hayvancılığın geliştirilmesine yönelik araştırma ve uygulama faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Hayvancılık açısından değerlendirildiğinde KOP Bölgesi ülke sathında lider konumdadır. Konya ili büyükbaş hayvan varlığında Türkiye'de birinci, küçükbaş hayvan varlığında ikinci sırada yer almaktadır.

Ülkemizin ihtiyaç durumu ve bölgenin hayvansal üretim potansiyeli göz önünde bulundurulduğunda, verimlilik artışlarıyla üretim faaliyetlerinin artarak devam ettirilmesi planlanmaktadır. Bu çerçevede hayvan ıslah ve adaptasyon projeleri, hayvan refahının arttırılmasına yönelik uygulamalar, hayvansal ürünlerin üretiminde verimliliğin ve kalitenin arttırılması ve nihai ürünlerde pazarlama kabiliyetinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

“Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma Programı” kapsamında KOP Bölgesi’nde bulunan Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarım ve jeotermal, Yozgat Bozok Üniversitesi endüstriyel kenevir, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi hassas tarım uygulamaları ve yenilikçi işleme teknolojileri alanlarında ihtisas üniversitesi olarak belirlenmiştir. Söz konusu üniversitelerin bu alanlarda yapacağı proje ve faaliyetler öncelikli dönüşüm kapsamında takip edilecek ve desteklenecektir.

Ayrıca tarımda dijital teknolojilerin kullanımı verimde artış, tarımsal girdi maliyetlerinde azalma, çevre ve doğal kaynakların korunması gibi faydalarla tarımsal sürdürülebilirliğe önemli katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle geniş tarım arazilerine sahip bölgede, tarımsal üretimin geliştirilmesi açısından akıllı ve hassas tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Programın Bütçesi

Program kapsamında 2028 yılı sonuna kadar 15 projeye toplam 6 milyar TL bütçenin tahsis edilmesi öngörülmektedir.

Program Kapsamında Yürütülecek Projeler

KOP Bölgesi’nde 2024-2028 yıllarında Tarımda Verimlilik Artışı Öncelikli Dönüşüm Programı kapsamında 15 proje uygulanacaktır. Söz konusu projeler arasında yer alan 8 önemli projenin açıklamaları şöyledir:

- **KOP İlleri Arazi Toplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri (TİGH) Projesi:** Tarımsal üretimde verimliliği arttırmak amacıyla KOP Bölgesi illerinde 213.792 hektar alanda arazi toplulaştırması ve tarla içi geliştirme hizmetleri çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.
- **Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi:** KOP BKİ tarafından KÖSİP kapsamında gerçekleştirilen basınçlı sulama projeleri gibi tarımsal altyapıya yönelik yapılan yatırımların çarpan etkisini ve çiftçilerin bu altyapılardan elde edecekleri faydayı arttırmak, bölgenin tarımsal kuraklık riskini göz önüne alarak bölge şartlarına uygun bitki türlerinin üretilmesini teşvik etmek amacıyla projeler desteklenecektir.

- **Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi:** Proje kapsamında KOP BKİ tarafından bölgede hayvancılık faaliyetlerinin ve hareketliliğinin yoğun olduğu yerlerde hayvan sağlığı ve hastalıklarının kontrolü, hayvan refahının sağlanması ve artırılması, yetiştiricilerin yaşam şartlarının iyileştirilmesi sağlanacaktır. Ayrıca bölgede et, süt ve canlı hayvan ticaretinin artmasına katkı sağlayacak altyapı geliştirilecek; hayvansal ürünlerin katma değerinin artırılmasına yönelik uygulamalar gerçekleştirilecektir.
- **Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi:** Proje kapsamında süt hijyeninin ve kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta ıslah çalışmaları, arıcılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Yüksek oranda seyreden buzağı ve kuzu kayıplarının önlenmesi için üreticilere gerekli alet ekipman desteği sağlanacak, eğitimler verilecektir.
- **Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi:** Organik tarım ve iyi tarım uygulamaları kapsamında eğitimler ve demonstrasyonlar gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında, işlenmeyen, nadasa bırakılan veya tarıma uygun olmayan araziler öncelikli olmak üzere tohum/fide/fidan desteği sağlanacaktır.
- **Çayır, Mera Islah ve Amenajman Projesi:** Çayır ve meraların verimliliğini artırmak, sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve erozyonu önlemek amacıyla ıslah ve amenajman çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda, otlatma planları hazırlanacak, toprak ve bitki örtüsü iyileştirme çalışmaları yapılacak ve yerel üreticilerin bilinçlendirilmesi için eğitim programları düzenlenecektir. Projenin hedefi bölgedeki mevcut hayvancılığın kaba yem ihtiyacını karşılamak, ayrıca hayvancılığın devamlılığını sağlayabilmek amacıyla hayvan, çiftçi ve çoban refahını sağlayacak yapıları tesis etmektir. Proje, hayvancılık sektörünün yem ihtiyacının karşılanmasına ve doğal kaynakların korunmasına katkı sağlayacaktır.
- **Üniversitelerin İhtisaslaşma Projeleri:** KOP Bölgesi'nde yer alan Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi ve Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarım alanında ihtisas üniversiteleridir. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi tarafından ihtisas alanı olan hassas tarım uygulamalarına yönelik Ar-Ge, eğitim, etüt-proje faaliyetleri; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarafından ise ceviz, yem bitkileri ve jeotermal seracılık alanlarında çalışmalar gerçekleştirilecektir.
- **Türkiye Patentli Büyük Ebeveyn ve Ebeveyn Geliştirme Projesi:** Ülkemize ait yumurtacı ebeveyn ile hibrit hatların geliştirilmesi ve yumurta tavukçuluğu sektörünün damızlık ihtiyacı bakımından yurt dışına bağımlılığının azaltılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Programın Hedef Göstergeleri

Tarımda Verimlilik Artışı Öncelikli Dönüşüm Programı'nda toplulaştırma yapılan alan büyüklüğü, bölgede üretilen bitkisel ürünlerin değerinin Türkiye içindeki payı ve bölgedeki küçükbaş hayvan varlığı birer gösterge olarak takip edilecektir.

Tablo 4: Tarımda Verimlilik Artışı Programı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birimi	Mevcut Durum	2028 Yılı Hedefi	Veri Kaynağı
Arazi Topplulaştırması Yapılacak Alan	ha	1.465.036	1.647.146	DSİ
Bitkisel Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Payı	%	12,9	15,5	TÜİK, Tarım ve Orman Bakanlığı
Küçükbaş Hayvan Sayısı	adet	6.500.000	7.500.000	TÜİK, Tarım ve Orman Bakanlığı

4.3. ÖDÖP 3: Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı

Programın Amacı

Tarımsal üretimde Türkiye içinde büyük bir paya sahip olan KOP Bölgesi, tarımsal ve tarıma dayalı sanayi bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Bölge tarımsal makine üretim ve ihracatında öncü konumda olmasına rağmen, gerçekleştirilen tarımsal makine ihracatı ağırlıklı olarak düşük katma değerli ürünlerden oluşmaktadır. Bu nedenle tarım makineleri üretiminde Ar-Ge ve inovasyona dayalı yüksek teknolojili üretim altyapısının desteklenmesi bölgenin sahip olduğu potansiyelin değerlendirilmesi ve rekabet gücünün artırılması açısından elzemdir.

Diğer taraftan bitkisel ve hayvansal ürünlerin işlenmesine yönelik sanayi tesislerinin altyapı ve üstyapı ihtiyaçlarının karşılanması, tarım ürünlerinin üretildikleri yerde işlenmeleri, bölgede tarımsal katma değer artmasına ve kaynak optimizasyona imkân sağlayacaktır. Tarıma dayalı sanayinin ve tarım-sanayi entegrasyonunun güçlendirilmesi amacıyla, eski teknoloji kullanan işletmelerin makine ve teçhizatlarının yenilenmesi sağlanarak âtıl kapasitenin, yüksek maliyetlerin ve düşük kalitede üretimin önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede tarımsal makine üreticisi işletmelerde katma değerli üretimin ve ihracat kapasitesinin artırılacağı Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı oluşturulmuştur.

Bununla birlikte coğrafi işaret tescilli ürünler başta olmak üzere bölgede üretilen ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve kurutulmasına yönelik işletmelerin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Ayrıca Konya Akşehir'de planlama aşamasında olan Gıda İhtisas OSB'nin faaliyete geçmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Programın Bütçesi

Program kapsamında 2028 yılı sonuna kadar 8 proje için toplam 899 milyon TL tutarında yatırımın hayata geçirilmesi öngörülmektedir.

Program Kapsamında Yürütülecek Projeler

KOP Bölgesi'nde 2024-2028 yıllarında Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı kapsamında 8 projenin uygulanması öngörülmektedir. Söz konusu projeler arasında yer alan 5 önemli proje ve açıklamaları şöyledir:

- **Tarımsal Makine Altyapısının Geliştirilmesi Projesi:** Tarım makineleri üretiminin kümelendiği bölgede daha büyük ölçekli, işlevsel, işçiliği azaltıp, verimliliği artıracak makinelerin üretilmesine yönelik Ar-Ge, tanıtım, eğitim ve yayım gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir.
- **İlgın Küspe Peleti Tesisi Projesi:** Konya'nın Ilgın ilçesinde bulunan Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ'ye ait Ilgın Şeker Fabrikasına küspe peleti tesisi kurulumu gerçekleştirilecektir.
- **Tohum Hazırlama Tesisi Projesi:** Üreticilerin tohum taleplerinin zamanında karşılanması ve uluslararası standartlarda tohum tedarik etmelerinin sağlanması amacıyla tohum hazırlama tesisinin makine-teçhizat teknolojisi yenilecek, kapasitesi artırılabilecektir.
- **KOP Bölgesi Coğrafi İşaret Tescilli Ürünlerin Üretimini Teşvik Edilmesi Projesi:** Coğrafi işaret tescilli ürünlerde işleme, paketleme ve kurutmaya yönelik makine ekipman temini uygulamalarının yürütülmesi planlanmaktadır.
- **Akşehir Gıda İhtisas OSB:** 2023 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca onaylanarak tüzel kişilik kazanan ve 37,8 hektar alanda kurulum çalışmaları devam eden Gıda İhtisas OSB'de 25 sanayi tesisinin faaliyet göstermesi planlanmaktadır.

Programın Hedef Göstergeleri

Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'yla bölgede tarımsal sanayide rekabet gücünün artırılması ve tarıma dayalı sanayi altyapısının iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda tarım makineleri ihracat tutarı ile tarımsal ürün ve mamul ihracatı tutarları gösterge olarak takip edilecektir.

Tablo 5: Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birimi	Mevcut Durum	2028 Yılı Hedefi	Veri Kaynağı
Tarım Makinaları İhracatı	USD	178 Milyon	230 Milyon	Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği (TARMAKBİR)
Tarımsal Ürün ve Mamül İhracatı	USD	894 Milyon	1 Milyar 163 Milyon	Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

4.4. ÖDÖP 4: Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı

Programın Amacı

KOP Bölgesi'nde yer alan ilçelerin büyük bir kısmı İlçe SEGE-2022'ye göre sosyoekonomik olarak görece düşük gelişmişlik düzeyinde; Türkiye'de Kentsel ve Kırsal Yerleşim Sistemleri (YER-SİS) çalışmasına göre ise hizmet skoru bakımından zayıf olduğu görülmektedir. Çalışma çağındaki nüfus, altyapı eksikleri ile sosyal ve ekonomik sebeplerle bu ilçelerden göç etmekte, bu durum özellikle ekonomik faaliyetler arasında tarımın baskın olduğu kırsal nitelikli ilçelerde tarımsal üretimin geleceğini tehdit etmektedir. Kırsal alanlarda nüfusun tutundurulması amacıyla kırsal bölgelerde nüfusun gelirini artırmak ve sosyoekonomik bakımdan güçlendirmek gerekmektedir.

Kırsalda Dengeli Kalkınma Öncelikli Dönüşüm Programı'yla kırsal özellik gösteren İlçe SEGE-2022 çalışmasına göre 4., 5. ve 6. grupta yer alan ilçelerin eğitim, sağlık ve bilişim teknolojileri başta olmak üzere ekonomik ve sosyal altyapı ihtiyaçlarının karşılanması, istihdam imkanlarının iyileştirilmesi, turizm başta olmak üzere kırsalda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi sağlanacaktır. Ayrıca, mezkûr çalışmada 3. grupta yer alan, potansiyel çekim merkezi olarak tanımlanan ve kırsala hizmet veren ilçelerin hizmet verme kapasitelerinin yükseltilmesi sağlanarak daha dengeli bir kalkınma hedeflenmektedir.

Bu kapsamda entegre kalkınma projeleri yürütülecek, gelirin tabana yayılması sağlanacak ve kırsal ilçelerde üretilen ürünlerin pazarlara ulaştırılmasının kolaylaştırılması amacıyla kooperatifleşmeye ve markalaşmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Programın Bütçesi

Program kapsamında 2028 yılı sonuna kadar 29 proje için toplam 11,6 milyar TL tutarında bütçenin kullanılması planlanmaktadır.

Program Kapsamında Yürütülecek Projeler

KOP Bölgesi'nde 2024-2028 yıllarında Kırsalda Dengeli Kalkınma Öncelikli Dönüşüm Programı kapsamında 29 projenin uygulanması öngörülmektedir. Söz konusu projeler arasında yer alan 8 önemli proje şöyledir:

- **Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Programı:** Program kapsamında bölgede tarımsal üretime dayalı ekonomik faaliyetlerin sürdürüldüğü dezavantajlı kırsal yerleşimlerde doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı perspektifinde, daha etkin ve verimli bir şekilde üretilen ürünlerin üretici örgütleri (kooperatif, birlik gibi) aracılığıyla değerinde pazarlanmasına imkân sağlayacak uygulama ve faaliyetler desteklenecektir. Rekabetçiliğin güçlendiği, markalaşma ile katma değerli ürün/mamul üretiminin sağlandığı bir ekonomik yapının oluşması sağlanacaktır.
- **Göksu-Taşeli Havzası Kalkınma Projesi:** Söz konusu proje UNDP iş birliğinde ve IFAD finansal desteği ile Göksu Taşeli Havzası içerisinde yer alan Konya ve Karaman illerinin dağlık kesimlerindeki 11 ilçenin 247 köy ve mahallesinde kırsal yoksulluğun azaltılması amacıyla uygulanmaktadır. Projenin tamamen hayata geçirilmesiyle, havzada tarımsal üretimin ve pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesi, çiftçilerin gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir.
- **Çekerek Nehri Havzası Rehabilitasyon Projesi:** Dünya Bankası tarafından finanse edilen Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi'yle (TULİP) Çekerek Nehri Havzası'nda yer alan ilçe ve köylerde sulama altyapısının güçlendirilmesine, mera ıslahına, erozyon ve sel kontrolüne, orman rehabilitasyonu ve ağaçlandırmaya, fidan ve tohum üretimine, yöre halkının yaşam koşullarının iyileştirilmesine, mesire yerlerinin ve eko-turizmin geliştirilmesine yönelik projeler uygulanacaktır.
- **Kapadokya Çevre Düzenleme Projeleri:** Nevşehir ilinde yer alan ve KOP Bölgesi'nde önemli turizm potansiyeli barındıran Kapadokya'da, Kapadokya Alan Başkanlığı tarafından yürütülen Göreme Açık Hava Müzesi ve Paşabağları projeleri hayata geçirilecektir.
- **Kırsal Alanlarda ve Potansiyel Çekim Merkezi Olan İlçelerde Sağlık Altyapısının Güçlendirilmesine Yönelik Projeler:** Bölgenin kırsal alanlarında ve potansiyel çekim merkezi olan ilçelerinde sosyal kamu hizmetlerinin kalitesini artırılması amaçlanmaktadır. Sağlık bu alanlardan biridir ve bu kapsamda sağlık altyapısının iyileştirilmesine yönelik Akşehir Devlet Hastanesi Ek Binası, Niğde Bor FTR Hastanesi, 1. basamak sağlık tesisleri ve acil sağlık istasyonları, sağlık kompleksleri ile entegre ilçe hastanelerinin inşası tamamlanacak ve faaliyete geçirilecektir.

- **Sosyal Yapı ve Entegrasyonun Güçlendirilmesi Projesi:** Proje kapsamında dezavantajlı grupların, toplumda diğer bireyler ile eşit bir yaşam sürdürebilmeleri için ihtiyaçlara yönelik doğru politika ve tedbirlerle ekonomik ve sosyal hayata daha etkin bir şekilde dâhil olmaları sağlanacaktır. Bu amaçla toplumsal hayata katılımında güçlük çeken bireylerin eğitim, sağlık, ulaşım vb. diğer hizmetlerden yararlanma, istihdama dahil olma, mal ve hizmetlere erişme ve kültürel faaliyetlere katılımına yönelik çalışmalar yürütülecektir.
- **Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesi:** Bölge halkının okuma oranını artırmak ve okuma alışkanlıklarını teşvik etmek, öğrencilerin ve yetişkinlerin okuma becerilerini güçlendirmek, bölgedeki kültürel gelişimi desteklemek, halkın daha fazla kültürel materyale erişmesini sağlamak, dijital ortamda okuma alışkanlıklarını yaymak, gençleri ve teknolojiye yakın bireyleri hedef alarak modern okuma yöntemlerini teşvik etmek amacıyla astronomi-uzay, bilim-deney-teknoloji, yazarlık-edebiyat-tarih-sanat gibi tematik atölyelere destek sağlanacaktır.
- **Turizm Altyapısının Güçlendirilmesi ve Kapasitesinin Geliştirilmesi Programı:** Niğde-Yeşilburç, Nevşehir-Mustafapaşa, Yozgat-Akdağmadeni, Konya-Savatra turizm alanları başta olmak üzere KOP Bölgesi Turizm Master Planı kararları doğrultusunda turizm altyapısının iyileştirilmesi ve turizmde beşerî kapasitenin geliştirilmesine yönelik projeler gerçekleştirilecektir.

Programın Hedef Göstergeleri

Kırsalda Dengeli Kalkınma Öncelikli Dönüşüm Programı'yla dönem sonunda kırsal nüfus oranının sabit tutulması, bölge genelindeki 30 üretici örgütünün üretim, beşerî ve ticari kapasitesinin geliştirilmesi, İlçe SEGE'ye göre 4., 5. ve 6. kademe ilçelerde çalışma çağındaki nüfusta kısmi bir iyileşme sağlanması hedeflenmektedir.

Tablo 6: Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birimi	Mevcut Durum	2028 Yılı Hedefi	Veri Kaynağı
Kırsal Nüfus Oranı	%	27	27	TÜİK
Üretim, Beşerî ve Ticari Kapasitesi Geliştirilen Üretici Örgütü Sayısı	Adet	0	30	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOP BKİ
İlçe SEGE'de 4., 5. ve 6. Kademe İlçelerdeki 15-64 Yaş Oranı	%	64	65	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜİK

5. EYLEM PLANI KAPSAMINDAKİ PROJELER

2024-2028 yıllarını kapsayan KOP Eylem Planı 89'u ÖDÖP kapsamında olmak üzere toplamda 166 projeden meydana gelmektedir.

KOP Eylem Planı'nda yer alan her bir proje için; eksen kodu, eksen adı, eylem no, proje adı, yer, sorumlu kuruluş, iş birliği yapılacak kuruluş, başlama-bitiş tarihi, yapılacak işlem ve açıklama, öncelikli dönüşüm kodu ile öncelikli dönüşüm programı adı bilgileri bulunmaktadır.

Eksen Kodu	Eksen Adı					
A	Bölgenin Kalkınma Vizyonu Çerçevesinde Yapılacak Yatırımlar ve Öncelikli Dönüşüm Kapsamında Desteklenecek Faaliyetler					
Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
ÖDÖP Kodu	Öncelikli Dönüşüm Programı Adı					
Ö1	Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi					

Bu kapsamda:

- Eksen Kodu” ve “Eksen Adı” ilgili projenin KOP Eylem Planı kapsamındaki yerini belirtirken, A: Bölgenin Kalkınma Vizyonu Çerçevesinde Yapılacak Yatırımları ve Öncelikli Dönüşüm Kapsamında Desteklenecek Faaliyetleri, B: Bölgede Takibi Önemli Görülen Büyük Ölçekli Altyapı Yatırımlarını, C: Bölgede Kalkınmayı Tamamlayıcı Diğer Yatırımları tanımlamaktadır.
- “ÖDÖP Kodu” ve “Öncelikli Dönüşüm Programı Adı” sadece A kodlu eksende yer almakta olup bölgenin kalkınma vizyonu çerçevesinde belirlenen ilgili projenin öncelikli dönüşüm programı ile ilişkisini belirtmektedir. İlgili tabloda;
Ö1: Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı kapsamındaki projeleri,
Ö2: Tarımda Verimlilik Artışı Programı kapsamındaki projeleri,
Ö3: Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı kapsamındaki projeleri,
Ö4: Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı kapsamındaki projeleri tanımlamaktadır.
- “Eylem No” ilgili projenin eksen ve ÖDÖP’le olan ilişkisini göstermektedir.
- “Proje Adı” ilgili projenin veya faaliyetin Kamu Yatırım Programı’ndaki adını ifade etmektedir.
- “Yer”, ilgili projenin yürütüleceği il/illeri göstermektedir.
- “Sorumlu Kuruluş” ilgili projeyi yürütecek veya yönlendirecek, projenin süresinde sonuçlandırılmasından ve raporlanmasından sorumlu kuruluşu ifade etmektedir.

- “İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar” ilgili projeyi yürütecek veya yönlendirecek olan sorumlu kuruluş ile işbirliği içerisinde çalışacak yerel ve merkezi kurum ve kuruluşları ifade etmektedir.
- “Başlama ve Bitiş Tarihi” ilgili projenin tamamlanması için öngörülen süreyi göstermektedir.
- “Yapılacak İşlem ve Açıklama” ilgili proje kapsamında gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin detaylandırıldığı bölümdür.

KOP Eylem Planı kapsamındaki projeler ekte sunulmaktadır.

6. EYLEM PLANININ ÖZET BÜTÇESİ

KOP Eylem Planı kapsamında üç eksendeki toplam 166 projeye 2024-2028 yılları arasında toplam 350,7 milyar TL ödenek tahsis edilmesi öngörülmektedir.

Tablo 7: KOP Eylem Planı 2024-2028 Özet Bütçe Tablosu

(2025 yılı fiyatlarıyla, milyon TL)

KOD	EKSENLER	2024	2025	2026	2027	2028	2024-2028	
A	Bölgenin Kalkınma Vizyonu Çerçevesinde Yapılacak Yatırımlar ve Öncelikli Dönüşüm Kapsamında Desteklenecek Faaliyetler	ÖDÖP 1: Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı	6.589	7.483	8.032	8.487	8.764	39.355
		ÖDÖP 2: Tarımda Verimlilik Artışı Programı	779	1.205	1.468	1.295	1.265	6.012
		ÖDÖP 3: Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı	30	96	206	258	311	899
		ÖDÖP 4: Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı	2.505	3.672	2.215	2.184	1.015	11.591
B	Bölgede Takibi Önemli Görülen Büyük Ölçekli Altyapı Yatırımları	17.231	48.359	44.380	85.205	61.062	256.236	
C	Bölgede Kalkınmayı Tamamlayıcı Diğer Yatırımlar	6.836	9.682	9.388	7.666	3.003	36.576	
TOPLAM		33.970	70.497	65.689	105.095	75.421	350.671	

Not: Merkezi idare bütçesinden tahsis edilecek gösterge niteliğindeki yatırım ödeneklerini belirtmekte olup diğer kaynaklardan sağlanacak ilave finansman dahil değildir. Ayrıca projelerin gerçekleşme durumuna göre ve bütçe imkanlarına bağlı olarak ilave kaynak tahsis edilebilecektir.

KOP Eylem Planı 2024-2028 kapsamında;

- Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı için 37 projeye 39,4 milyar TL, Tarımda Verimlilik Artışı Programı için 15 projeye 6 milyar TL, Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı için 8 projeye 899 milyon TL, Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı için 29 projeye 11,6 milyar TL olmak üzere bölgenin kalkınma vizyonu çerçevesinde ÖDÖP'ler kapsamındaki yatırımlar ve desteklenecek faaliyetler için toplam 89 projeye 57,9 milyar TL,
- Bölgenin kalkınmasında önem teşkil ettiği değerlendirilen, bölgenin kalkınmasını tetikleyici etkiye sahip, takibi gerekli görülen büyük ölçekli altyapı yatırımlarında 26 projeye 256,2 milyar TL,
- Kalkınmayı tamamlayıcı niteliği haiz, bölgede kapsayıcı kalkınmaya hizmet edeceği değerlendirilen küçük ölçekli yatırımlar için 51 projeye 36,6 milyar TL tahsis edilecektir.

7. EYLEM PLANININ KOORDİNASYONU VE UYGULANMASI

KOP Eylem Planı bölgenin kalkınması için belirlenen vizyon doğrultusunda bölge illerindeki bütün sektörler ile bütün yatırımcı kamu kurum ve kuruluşlarla ilişkilidir. Eylem Planı'nda faaliyeti bulunan kamu kurum ve kuruluşları başta olmak üzere, valilikler, kaymakamlıklar, mahalli idareler ve üniversiteler çalışmaların eksiksiz yerine getirilebilmesine ve planlanan sürede tamamlanabilmesine yönelik tedbirleri alacaktır.

KOP Eylem Planı'nın bölgedeki koordinasyonu ve uygulamasının takibinden KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı sorumludur. Bununla birlikte, Eylem Planı kapsamında tevdi edilen görev ve sorumluluklar için KOP Bölge Kalkınma İdaresi, 2024-2028 dönemi faaliyetlerini planlayacaktır. Bu çerçevede bölgede gelirin ve istihdamın artırılması, ekonomik faaliyetlerin iklime duyarlı hale getirilmesi konusundaki KOP BKİ hedefleri ile bu hedeflerin, KOP BKİ tarafından uygulanan destek programı ve desteklenen her bir proje bazında, izleme ve değerlendirilmesine ilişkin esaslar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda belirlenecektir.

KOP Eylem Planı ile diğer bölgesel nitelikli eylem planları ve ulusal bölgesel kalkınma politikaları arasında uyum ve eşgüdümün sağlanmasından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü sorumludur.

KOP Eylem Planı ulusal düzeyde Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) tarafından takip edilecektir. KOP Eylem Planı, bölgesel kalkınmaya yönelik diğer eylem planları ve stratejilerle birlikte yılda bir defa EKK gündemine alınacaktır. EKK'nın KOP Eylem Planı kapsamındaki konularda sekretaryasını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü sağlayacaktır.

Eylem Planı'nda yer alan projelere, ihtiyaç duyulması halinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda revizyon yapılabilecektir.

8. EYLEM PLANININ İZLENMESİ

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı altı aylık dönemlerde Eylem Planı'nda proje ve faaliyeti bulunan kamu kurum ve kuruluşlarından faaliyetleri hakkında izleme raporu alacaktır.

İlgili kurum ve kuruluşlar KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından KOP Eylem Planı'nın koordinasyonu, takibi ve izlenmesi ile ilgili konularda iş birliği yapmak ve istenilen bilgileri zamanında paylaşmakla yükümlüdür.

KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, KOP Eylem Planı'nın izlenmesi çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlardan edindiği bilgileri derleyerek ve analiz ederek belirlenen dönemlerde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne iletmekle yükümlüdür.

9. EYLEM PLANININ İLETİŞİMİ

Her bütçe yılı sonunda KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından KOP Eylem Planı kapsamında bölgedeki gelişmelerin konu edildiği raporlar ve analizler sürdürülebilirlik, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri doğrultusunda kamuoyu ile paylaşılacaktır.

KOP Eylem Planı'nın tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri, bölgede KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından; ulusal ve uluslararası tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri ise kalkınma işbirliği ve kalkınma diplomasisi çerçevesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülecektir.

T.C.
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

EK:

**2024-2028
KOP EYLEM PLANI
KAPSAMINDAKİ PROJELER**

Bölgenin Kalkınma Vizyonu Çerçevesinde Yapılacak Yatırımlar ve Öncelikli Dönüşüm Kapsamında Desteklenecek Faaliyetler							
Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama	
Ö1	Su Kaynaklarının Etkin Yönetimi Programı						
A.Ö1.1	Çumra 3. Merhale Sulama Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2010-2028	Konya-Çumra 3. Merhale Projesi ile Yukarı Göksu Havzası'nın Akdeniz'e boşalan sularının üç adet baraj ve Mavi Tünel vasıtasıyla Konya Kapalı Havzası'na aktarılması planlanmaktadır. Proje paketi içerisinde devam eden Afşar Hadimi Tüneli ile Konya Ovası 1, 2, 3 ve Apa Hotamış 1, 2, 3 sulama projeleri tamamlanacaktır. Projeler tamamlanmasında toplam 52.278 hektar arazinin kapalı sistem borulu şebeke ile sulanması hedeflenmektedir.	
A.Ö1.2	İvriz Sağ Sahil Sulaması Yenileme Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2011-2028	15.280 hektar alana sahip İvriz Sol Sahil Sulaması tamamlanmıştır. 24.720 hektarlık Ereğli Sağ Sahil Sulamasının borulu şebekeye dönüştürülmesi ile toplamda 40.000 hektar tarım arazisi kapalı sistem sulama şebekesine kavuşturulmuş olacaktır.	
A.Ö1.3	Boğazlıyan Oğulcuk Barajı ve Sulaması Projesi	Yozgat	DSİ Genel Müdürlüğü		2011-2028	Hali hazırda 15,98 hm ³ depolama hacmine sahip Boğazlıyan Oğulcuk Barajı ve Sulamasına yönelik çalışmaların tamamlanması ile 1.872 hektar tarım arazisinin modern borulu sistemle sulanması sağlanacaktır.	
A.Ö1.4	Göksu Havzası Yamaç Arazileri Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2014-2028	Konya Çumra 3. Merhale Projesi kapsamında inşa edilen Afşar ve Bağbaşı Barajlarının yaz akımları kullanılarak Göksu nehri boyunca bulunan 20 yerleşim birimine ait 3.125 hektar tarım arazisinin kapalı sistem sulama şebekesi ile sulanması hedeflenmektedir.	
A.Ö1.5	Kaman Yukarıçiftlik (Çiftlikbağla) Sulaması Yenileme Projesi	Kırşehir	DSİ Genel Müdürlüğü		2016-2028	1.850 hektar alanın kapalı sistem borulu şebekeye dönüştürülmesine yönelik faaliyetler tamamlanmış; ilave 900 hektarlık alanın sulanması için mevcut klasik sistem sulama şebekesinin kapalı sistem borulu basınçlı sisteme dönüştürülmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir.	
A.Ö1.6	Ulurmak (Mamasın) Sulaması Yenileme Projesi	Aksaray	DSİ Genel Müdürlüğü		2017-2028	Hali hazırda devam etmekte olan projenin tamamlanması ile 21.420 hektarlık alanın borulu sisteme dönüştürülerek sulanacaktır.	
A.Ö1.7	Yerköy İnandık Barajı ve Sulama Projesi	Yozgat	DSİ Genel Müdürlüğü		2017-2028	Temelden yüksekliği 73 metre olarak projelendirilen ve 31,10 hm ³ depolama kapasitesine sahip baraj tamamlanmış olup plan döneminde 2.875 hektar arazi sulamaya açılacaktır.	
A.Ö1.8	Uzunlu Barajı Sulaması Yenileme Projesi	Yozgat	DSİ Genel Müdürlüğü		2018-2028	Çalışmaları devam eden Uzunlu Barajı Sulaması Yenileme Projesi tamamlanması ile 8.000 hektar arazinin modern borulu şebeke sistemi ile sulanması sağlanacaktır.	

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö1.9	Ayrıncı Barajı Sulaması Yenileme Projesi	Karaman	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Ayrıncı Barajı Sulaması Yenileme Projesi ile 9.336 hektar alanın modern borulu şebeke sistemi ile sulanması sağlanacaktır.
A.Ö1.10	Elmalı Göleti ve Sulaması Projesi	Niğde	DSİ Genel Müdürlüğü		2022-2028	1,13 hm ³ depolama hacmine sahip Elmalı Göleti tamamlanmış olup sulama altyapısının tamamlanması ile 313 hektar alan modern sulama altyapısına kavuşturulmuş olacaktır.
A.Ö1.11	Sarıkkaya Hasbek Göleti ve Sulaması Projesi	Yozgat	DSİ Genel Müdürlüğü		2022-2028	Hali hazırda devam etmekte olan proje kapsamında 3,55 hm ³ depolama kapasiteli gölet ve sulama tesisleri tamamlanarak 921 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.12	Karaman Başyayla Kışla Katranlı Göleti ve Sulaması Projesi	Karaman	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Projenin tamamlanması ile 0,83 hm ³ depolama kapasiteli gölet ve sulama tesisleri yapılarak 140 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.13	Karaman Ermenek Elmayurdu Göleti ve Sulaması Projesi	Karaman	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Projenin tamamlanması ile 0,29 hm ³ depolama kapasiteli gölet ve sulama tesisleri yapılarak 45 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.14	Konya İlgün Barakmuslu Göleti ve Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Temelden yükseklığı 46,50 metre olan 41 hm ³ depolama kapasiteli gölet yapımı işi ve sulama tesisleri tamamlanarak 97 hektar tarım arazisi sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.15	Konya Meram Sağlık Göleti ve Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Proje kapsamında 0,59 hm ³ depolama hacmine sahip gölet ve sulama tesislerinin tamamlanarak 188 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.16	Niğde Çiftlik Sultanpınarı Göleti ve Sulaması Projesi	Niğde	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	2023 yılında ilk olarak yatırım programına giren projenin tamamlanması ile 0,53 hm ³ depolama kapasitesine sahip gölet ve sulama tesislerinin yapılarak 126 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.17	Niğde Merkez Tepeköy Göleti ve Sulaması Projesi	Niğde	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Temelden yükseklığı 43,60 metre olan ve 0,68 hm ³ depolama kapasitesi sahip göletin ve sulama tesislerinin tamamlanması ile 336 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.18	Konya-Akşehir Çakıllar Göleti ve Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	İlk olarak 2023 yılında yatırım programına giren proje ile 1,97 hm ³ depolama kapasiteli gölet ve sulama tesislerinin yapılarak 656 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.19	Niğde Ulukışla Emirler Göleti ve Sulaması Projesi	Niğde	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Temelden yükseklığı 41,40 metre olan ve 0,73 hm ³ depolama kapasitesi sahip göletin ve sulama tesislerinin tamamlanması ile 159 hektar alan sulamaya açılacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö1.20	Konya Hüyük Değirmenaltı Pınarbaşı ve Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Proje kapsamında 0,41 hm ³ depolama kapasitesine sahip gölet ve sulama tesisleri yapılacak olup, projenin tamamlanması ile 150 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.21	Niğde Ulukışla Göleti ve Sulaması Projesi	Niğde	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Proje kapsamında 0,84 hm ³ depolama kapasitesine sahip gölet ve sulama tesisleri yapılacak olup, projenin tamamlanması ile 173 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.22	Konya Derbent Değiş-Derbenttekte Göleti ve Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Temelden yüksekliği 30 metre olan ve 0,49 hm ³ depolama kapasitesi sahip göletin ve sulama tesislerinin tamamlanması ile 123 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.23	Konya Ahırlı Akkise Göleti ve Sulaması Yenileme Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Temelden yüksekliği 19,5 metre olan ve 0,53 hm ³ depolama kapasitesi sahip göletin ve sulama tesislerinin tamamlanması ile 94 hektar alan sulamaya açılacaktır.
A.Ö1.24	Delimahmutlu Barajı ve Sulaması Projesi	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2023-2028	Proje ile 3,92 hm ³ depolama kapasiteli baraj yapım işi ve 1.799 hektar alanı sulayacak sulama tesislerinin yapımı gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.25	Muhtelif Etüt Projeleri	KOP İlleri	DSİ Genel Müdürlüğü		2007-2028	KOP Bölgesi illerinde baraj, gölet ve sulama projeleri ile havza dışından su aktarılmasına yönelik planlama ve projelendirme çalışmaları yapılacaktır.
A.Ö1.26	Gölet Projeleri	Aksaray, Karaman, Kırıkkale, Konya, Niğde, Yozgat	DSİ Genel Müdürlüğü		2010-2028	Bölge illerinde muhtelif gölet ve sulama işleri gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.27	Yerüstüsu Sulama Projeleri	Konya, Nevşehir, Yozgat	DSİ Genel Müdürlüğü		2012-2028	Konya-Akşehir Ilıcak 1. Kısım ve Çamlı 1. Kısım YAS, Nevşehir-Sarıhıdır Pompaj Sulaması Yenileme, Nevşehir-Acıgöl Tatların Barajı İletim Hattı İkmal, Yozgat-Şefaati Kuzayca Göleti İletim Hattı projeleri gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.28	Drenaj Projeleri ve Bakım-Onarım Projeleri	KOP İlleri	DSİ Genel Müdürlüğü		2013-2028	KOP Bölgesi illerinde drenaj çalışmaları ile baraj, gölet ve sulama tesislerinde su kayıplarını azaltmak amacıyla bakım onarım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.29	Yeraltısu Sulama Projeleri	KOP İlleri	DSİ Genel Müdürlüğü		2016-2028	KOP Bölgesi illerinde su sondaj kuyusu inşaatları gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.30	İşletmedeki Borulu Sulamalara Savaş Takılması Projeleri	Konya	DSİ Genel Müdürlüğü		2021-2028	Sulama maliyetlerinin düşürülmesi ve su verimliliğinin artırılması amacıyla sulama sahalarına ön ödemeli elektronik sayaçlar takılacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö1.31	Küçük Ölçekli Tarımsal Sulama Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	DSİ Genel Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediyesi, İl Özel İdareleri, Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Sulama Kooperatifleri, Ziraat Odaları	2011-2028	Su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını amacıyla sulama sistemi kullanılan mevcut sulama şebekelerinin kapalı (basınçlı) sisteme dönüştürülmesi, yeni kapalı sistem sulama tesislerinin inşaatı, yeni veya rehabilite edilen kapalı sulama tesislerinde suyun etkin kullanımına yönelik sistemlerin kurulumu gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.32	Tarımsal Su Potansiyelinin Artırılması Programı	KOP İlleri	KOP BKİ	DSİ Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü	2026-2028	Bölgenin su kaynakları potansiyelinin artırılması amacıyla havza içi ve dışından su transferi ve buna yönelik alternatif enerji kaynaklarının kullanılabilirliğinin tespiti yapılacaktır. Yağmur suyu ve atık suların tekrar kullanımı gibi alternatif yöntemlerin değerlendirilmesi ve tarım için kullanımı uygun olmayan suların kimyasal, fiziksel, biyolojik vb. işlemler ile tarımsal sulamada kullanılabilirliğine yönelik etüt, araştırma ve geliştirme çalışmaları yürütülecek ve projeler desteklenecektir.
A.Ö1.33	Apa İsale Kanalı Beton Kaplama Projesi	Konya	KOP BKİ	DSİ Genel Müdürlüğü	2025-2027	Apa - Alemdar İsale Kanalının 28 km'si toprak kanal şeklinde olup su kaybının önlenmesi için beton kaplama yapılacaktır. Bu kapsamda, zeminin karstik özellikler göstermesi ve obrukların oluşmasından dolayı öncelikli olarak 12 km'lik kısım daha sonradaki yıllarda da geri kalan kısım beton kaplama yapılacaktır.
A.Ö1.34	Orta Ölçekli Sulama İşleri Programı	Konya, Nevşehir, Niğde	KOP BKİ	DSİ Genel Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediyesi, İl Özel İdareleri, Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Sulama Kooperatifleri, Ziraat Odaları	2026-2028	Program kapsamında Şehit Halil GÜN Göleti, Gülşehir Tuzköy -1 HFS Kanalından Kapalı Sistem Sulama Tesisi, Niğde Merkez Hacıbeyli Dünderli YÜS Sulama Tesisi, Niğde Çamardı Burç YÜS Sulama Tesisi, Niğde Çamardı Bademdere (Karapınar) YÜS Sulama Tesisi, Niğde Merkez Yıldztepe (İnli) YAS Sulama Tesisi, Niğde Merkez Hasaköy YAS II. Kısım Sulama Tesisi projeleri uygulanacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö1.35	Tarımsal Sulamada Enerji Verimliliği	KOP İlleri	KOP BKİ	DSİ Genel Müdürlüğü, Valilikler, Sulama Kooperatifleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	2025-2028	Konya Kapalı Havzasındaki yeraltı suyu kuyularında su ve enerji kullanım durumlarını tespit etmek adına; mevcut pompa türleri, kuyu envanterleri, arazi kullanım durumları, geçmiş su ve enerji kullanım verileri elde edilerek; kuyuların su potansiyeli ve tarımda sürdürülebilirliği korumak adına 3 etaplı bir çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Bu kapsamda 1. etapta kuyuların alt havzalarda tahsis -rezerv durumu gözetilerek kaçak vasfından çıkarılarak kayıt altına alınacaktır; 2. etapta kuyu vizesi verilerek akışkanlar mekaniğine göre revizyonları sağlanacaktır ve 3. etapta ise kuyu ürün deseni tasarımı gerçekleştirilecektir.
A.Ö1.36	Tarımsal Sulama Otomasyon Programı (TARSOP)	KOP İlleri	KOP BKİ	DSİ Genel Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediyesi, İl Özel İdareleri, Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Sulama Birliği/ Kooperatifleri, Ziraat Odaları	2025-2028	KÖSİP kapsamında 673 milyon m3 su işletilmektedir. Sulama tesisi işletmeciliğinde üyelerden ücret alınması ve suyun hacim esasına göre kullanımının sağlanması için sulama otomasyon sistemleri desteklenecektir.
A.Ö1.37	KOP Bölgesi Çevre Koruma Programı	KOP İlleri	KOP BKİ	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler, STK'lar	2026-2028	İklim değişikliğinin KOP Bölgesi ekosistemi ve su kaynakları üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmaya ve önlemeye yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.
Ö2	Tarımda Verimlilik Artışı Programı					
A.Ö2.1	Anadolu Esmeri Geliştirme Projesi	Konya	Tarım ve Orman Bakanlığı		2015-2028	Ülkemizde yüksek verimli esmer ırk damızlık sayısının artırılması, mevcut esmer sığır popülasyonunda verimin yükseltilmesi ve artırılması hedeflenmektedir.
A.Ö2.2	Ülkesel Merinos Geliştirme Projesi	Konya	Tarım ve Orman Bakanlığı		2017-2026	Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde yetiştirilen Anadolu Merinos koyunlarının ıslahında ve yetiştiriciliğinde kullanılan barınak alt yapısının modernleştirilmesi, destekleyici genetik ve üremeye yardımcı unsurların devreye sokulması amaçlanmaktadır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö2.3	Türkiye Patentli Büyük Ebeveyn ve Ebeveyn Geliştirme Projesi	Konya	Tarım ve Orman Bakanlığı		2017-2025	Ülkemize ait yumurtacı ebeveyn ve hibrit hatların geliştirilmesi ve yumurta tavukçuluğu sektörünün damızlık ihtiyacı bakımından tamamen yurt dışına bağımlılığının kaldırılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.
A.Ö2.4	Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi	KOP İlleri	Tarım ve Orman Bakanlığı		2024-2028	Verimli sulama, organik tarım ve iyi tarım uygulamaları kapsamında eğitimler, demonstrasyonlar gerçekleştirilecektir. Proje kapsamında işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan araziler öncelikli olmak üzere uygun üretim tekniklerini kullanmak suretiyle bitkisel üretimin artırılması amacıyla tohum/fide/ fidan desteği sağlanacaktır.
A.Ö2.5	Çayır Mera Islah ve Amenajman Projesi	KOP İlleri	Tarım ve Orman Bakanlığı		2024-2028	Çayır ve meraların verimliliğini artırmak, sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve erozyonu önlemek amacıyla ıslah ve amenajman çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda, otlatma planları hazırlanacak, toprak ve bitki örtüsü iyileştirme çalışmaları yapılacak ve yerel üreticilerin bilinçlendirilmesi için eğitim programları düzenlenecektir. Proje, hayvancılık sektörünün yem ihtiyacının karşılanmasına ve doğal kaynakların korunmasına, çiftçi ve çoban refahına katkı sağlayacaktır.
A.Ö2.6	Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi	KOP İlleri	Tarım ve Orman Bakanlığı		2024-2028	Süt hijyen ve kalitesinin artırılmasına yönelik yatırımlar, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık altyapısının geliştirilmesi, buzağı ve kuzu kayıpları önlenmesi için gerekli olan alet ekipman, malzeme, eğitim vb sağlanması, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta ıslah çalışmaları, ancılığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.
A.Ö2.7	KOP İlleri Arazi Topulaştırma ve TİGH Projeleri	KOP İlleri	DSİ Genel Müdürlüğü	Hazine ve Maliye Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Yerel Yönetimler	2010-2028	KOP Bölgesi illerinde arazi toplulaştırması ve tarla içi geliştirme hizmetleri çalışmaları gerçekleştirilecektir.
A.Ö2.8	Koyun Ağılı Yapımı Projesi	Konya	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü		2024-2025	Küçükbaş hayvancılık altyapısının geliştirilmesine yönelik 1.000 başlık Damızlık Koyun Tesisi yapımı gerçekleştirilecektir.
A.Ö2.9	Sağım Sistemli Ağıl Yapımı Projesi	Konya	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü		2024-2026	Küçükbaş hayvancılık altyapısının geliştirilmesine yönelik 2.000 başlık Damızlık Koyun Tesisi yapımı ve makine-teçhizat alımı gerçekleştirilecektir.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö2.10	Tarımsal Araştırmalar Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Bölge Üniversiteleri, Araştırma Enstitüleri	2024-2028	KOP Bölgesinde tarımsal teknolojilerin araştırılarak, yenilikçi teknolojilerin bölgede yaygınlaştırılması, tarımsal altyapının modernleştirilmesine yönelik uygulamaların hayata geçirilmesi, Ar-Ge çalışmaları ile tarımsal girdi maliyetlerinin azaltılması ve tarımsal altyapının iyileştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir.
A.Ö2.11	Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Valilikler, İl Özel İdareleri, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Bölge Üniversiteleri, Meslek Liseleri	2024-2028	KOP BKİ tarafından KÖİP kapsamında gerçekleştirilen basınçlı sulama projeleri gibi tarımsal altyapıya ve sulama verimliliğine yönelik yapılan yatırımların çarpan etkisini daha fazla artırmak, bölge çiftçilerinin bu altyapılardan elde edebilecekleri katma değeri maksimize edecek şekilde daha etkin faydalanabilmelerini sağlamak, bölgenin tarımsal kuraklık riskini göz önüne alarak bölge şartlarına uygun bitki türlerini üretmelerini teşvik etmek önceliğinde uygulamalar gerçekleştirilecektir.
A.Ö2.12	Hayvancılık Altyapısının Geliştirilmesi Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Araştırma Enstitüleri, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Yerel Yönetimler	2024-2028	Bölgede hayvancılık faaliyetlerinin ve hareketliliğinin yoğun olduğu yerlerde hayvan sağlığı ve hastalıklarının kontrolü, hayvan et ve süt ticaretinin geliştirilmesi ve katma değerinin artırılması, hayvan refahının sağlanması ve yetiştiricilerin yaşam şartlarının iyileştirilmesine yönelik altyapının geliştirilmesini içeren faaliyetler desteklenmektedir.
A.Ö2.13	Hassas ve Akıllı Tarım Uygulamaları Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Tarım ve Orman Bakanlığı	2026-2028	KOP Bölgesi illerinde hassas ve akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla tarımda dijital teknolojilerin kullanımına yönelik projeler desteklenecektir.
A.Ö2.14	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Hassas Tarım Uygulamaları İhtisaslaşma Projesi	Karaman	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOP BKİ	2023-2027	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinin ihtisaslaşma alanı olan hassas tarım uygulamalarına yönelik eğitim, Ar-Ge, etüt-proje vb. faaliyetler gerçekleştirilecektir.
A.Ö2.15	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Tarım İhtisaslaşma Projesi	Kırşehir	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOP BKİ	2017-2028	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinin ihtisaslaşma alanı olan tarım sektöründe yem bitkileri, ceviz ve jeotermal seracılık alanında çalışmalar gerçekleştirilecektir.
Ö3	Tarımsal ve Tarıma Dayalı Sanayinin Güçlendirilmesi Programı					
A.Ö3.1	Akşehir Gıda İhtisas OSB Projesi	Konya	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Valilikler, Yerel Yönetimler	2026-2028	Yaklaşık 37,8 hektar büyüklüğündeki alanda kurulacak Gıda İhtisas OSB'ye 25 sanayi tesisinin faaliyet göstermesi planlanmaktadır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö3.2	KOP Bölgesi Coğrafi İşaret Tescilli Ürünlerin Üretimini Teşvik Edilmesi Projesi	KOP İlleri	Tarım ve Orman Bakanlığı	TÜRKPATENT, KOP BKİ, Kalkınma Ajansları	2025-2028	Coğrafi işaret tescilli ürünlerde işleme, paketlenme ve kurutmaya yönelik makine ekipman teminine yönelik uygulamaların yürütülmesi planlanmaktadır.
A.Ö3.3	Tohum Hazırlama Tesisi Projesi	Konya	Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü		2024-2026	Üreticilerin tohum taleplerinin zamanında karşılanması, kapasitenin artırılması ve uluslararası standartlarda tohum tedarik etmelerinin sağlanması amacıyla tohum hazırlama tesisinin makine-teçhizat teknolojisi yenilecektir.
A.Ö3.4	Ilgın Küspe Peleti Tesisi Projesi	Konya	Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü	Tarım ve Orman Bakanlığı	2022-2028	Konya ili Ilgın ilçesinde küspe peleti tesisi kurulumu gerçekleştirilecektir.
A.Ö3.5	Tarımsal Makine Altyapısının Geliştirilmesi Projesi	Konya	KOP BKİ	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, STK'lar	2026-2028	Tarım makinesi üretiminin kümelendiği bölgede daha büyük ölçekli, işlevsel, işçiliği azaltıp, verimliliği artıracak makinelerin üretilmesine ve tarımsal üretime dâhil edilmesine yönelik Ar-Ge, tanıtım, eğitim ve yayım gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir.
A.Ö3.6	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Yenilikçi İşleme Teknolojileri İhtisaslaşma Projesi	Karaman	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOP BKİ	2023-2027	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinin Bölgesel Kalkınma Odaklı İhtisaslaşma alanı olan yenilikçi işleme teknolojilerine yönelik eğitim, Ar-Ge, etüt-proje vb. faaliyetler gerçekleştirilecektir.
A.Ö3.7	Yozgat Bozok Üniversitesi Endüstriyel Kenevir Odak Alan. İhtisaslaşma Projesi	Yozgat	Yozgat Bozok Üniversitesi	Tarım ve Orman Bakanlığı, KOP BKİ	2021-2025	Yozgat Bozok Üniversitesinin ihtisaslaşma alanı olan endüstriyel kenevire yönelik uygulamalar gerçekleştirilecektir.
A.Ö3.8	KOP Bölgesinde Kalite Standartlarının Geliştirilmesi Projesi	KOP İlleri	Türk Standartları Enstitüsü	KOP BKİ	2026-2028	Tarımsal ve tarıma dayalı sanayide kalite standartlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
Ö4	Kırsalda Dengeli Kalkınma Programı					
A.Ö4.1	Göksu-Taşeli Havzası Kalkınma Projesi	Konya, Karaman	Tarım ve Orman Bakanlığı	UNDP, IFAD, Valilikler, Yerel Yönetimler	2017-2026	UNDP iş birliğinde ve IFAD finansal desteği ile Göksu Taşeli Havzası'nda bulunan Konya ve Karaman illerinin dağlık kesiminde bulunan 11 ilçesindeki 247 köy ve mahallede kırsal yoksulluğunun azaltılması amacıyla uygulanan proje ile tarımsal üretimin ve pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesiyle çiftçilerin gelirlerinin artırılması hedeflenmektedir.
A.Ö4.2	Sarıkeçili Göçebe Grubu İskanı Projesi	Karaman	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	Yerel Yönetimler	2018-2026	Karaman ilinde bulunan Sarıkeçili Göçebe Grubunun tarımsal iskan sahasında 86 hanede barınma ihtiyacını karşılamaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.
A.Ö4.3	Konya Akşehir Devlet Hastanesi Ek Bina Projesi	Konya	Sağlık Bakanlığı	Konya Valiliği	2019-2025	Potansiyel çekim merkezi olarak tanımlanan ve kırsala da hizmet veren ilçelerden Akşehir'de 150 yatak kapasiteli Devlet Hastanesi Ek Bina inşaatı tamamlanacaktır.
A.Ö4.4	Niğde Bor FTR Hastanesi Projesi	Niğde	Sağlık Bakanlığı	Niğde Valiliği	2019-2027	Potansiyel çekim merkezi olarak tanımlanan ve kırsala da hizmet veren ilçelerden Bor'da 250 yataklı 62 bin 500 metrekare kapalı alana sahip olacak Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi yapılacaktır.
A.Ö4.5	Kırsal Alanlarda ve Potansiyel Çekim Merkezi Olan İlçelerde Sağlık Tesisleri Projeleri	KOP İlleri	Sağlık Bakanlığı	Valilikler	2024-2028	Karaman ili Başyayla ve Sarıveliler ilçelerinde, Kırkkale ili Keskin ve Sulakyurt ilçelerinde, Kırşehir ili Akpınar, Kaman, Çiçekdağı ve Mucur ilçelerinde, Konya ili Akşehir, Altınekin, Beyşehir, Bozkır, Cihanbeyli, Çumra, Ereğli, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Ilgın, Kadınhanı, Karapınar, Kulu ve Sarayönü ilçelerinde, Nevşehir ili Avanos ve Ürgüp ilçesinde, Niğde ili Bor ilçesinde, Yozgat ili Akdağmadeni, Boğazlıyan ve Sorgun ilçelerinde sağlık tesisleri 1. Basamak Sağlık Tesisleri, Acil Sağlık İstasyonları, İdari Binalar ve Sağlık Kompleksleri yapımı gerçekleştirilecektir.
A.Ö4.6	Kırsal Alanlarda ve Potansiyel Çekim Merkezi Olan İlçelerde Entegre İlçe Hastaneleri Projesi	Konya, Niğde	Sağlık Bakanlığı	Valilikler	2024-2028	Konya Çumra Entegre İlçe Hastanesi, Konya Derbent Entegre İlçe Hastanesi, Konya Derebucak Entegre İlçe Hastanesi+Aile Sağlığı Merkezi, Niğde Çamardı Entegre İlçe Hastanesi yapılacaktır.
A.Ö4.7	Kırsal Alanlarda ve Potansiyel Çekim Merkezi Olan İlçelerde Sağlık Altyapısı İnşaatı Projeleri	Karaman, Kırşehir, Konya	Sağlık Bakanlığı	Valilikler, Yerel Yönetimler	2024-2028	Karaman Sarıveliler Devlet Hastanesi Ek Bina, Kırşehir Akpınar İlçe Devlet Hastanesi Ek Bina, Konya Altınekin İlçe Devlet Hastanesi Ek Hizmet Binası, Konya Kulu Ömeranlı İlçe Devlet Hastanesi Ek Hizmet Binası, Konya Yeniceoba EİH Ek Bina yapılacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö4.8	Yerköy İlçe Halk Kütüphanesi Projesi	Yozgat	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Yozgat Valiliği	2022-2026	Yerköy ilçesine 3.350 m ² alana sahip ilçe halk kütüphanesi yapılacaktır.
A.Ö4.9	Kırsal Alanlarda ve Potansiyel Çekim Merkezi Olan İlçelerde Anadolu Lisesi İnşaatları Projesi	Neveşehir, Yozgat	Milli Eğitim Bakanlığı	Valilikler	2024-2025	Neveşehir Ürgüp Anadolu Lisesi ve Yozgat Sarıkaya Anadolu Lisesi yapımı gerçekleştirilecektir.
A.Ö4.10	Kırsal Alanlarda ve Potansiyel Çekim Merkezi Olan İlçelerde Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Çok Programlı Anadolu Lisesi İnşaatları	Neveşehir, Yozgat	Milli Eğitim Bakanlığı	Valilikler	2025-2026	Avanos Kızılırmak Mesleki ve Teknik Eğitim Okulu Ek Bina ve Boğazlıyan Cemil Çiçek Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yapımı gerçekleştirilecektir.
A.Ö4.11	Tarihi Kent Merkezleri ve Dokularının İhyası Projesi	Konya	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Konya Valiliği, Yerel Yönetimler	2023-2027	Konya Akşehir'de Süleyman Ağa-Takırtakır Sokakla aynı aks üzerindeki Nasreddin Hoca Evinin bulunduğu sokak ile Doğancı Sokak sağlıklılaştırma çalışmaları tamamlanacaktır.
A.Ö4.12	Çekerek Nehri Havzası Rehabilitasyon Projesi	Yozgat	Orman Genel Müdürlüğü	Dünya Bankası, Yozgat Valiliği	2021-2027	Dünya Bankası tarafından finanse edilen Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi(TULIP) ile Çekerek Nehri Havzasında yer alan ilçe ve köylerde sulama altyapısının güçlendirilmesi, mera ıslahı, erozyon ve sel kontrolü, orman rehabilitasyonu ve ağaçlandırma, fidan ve tohum üretimi, halkın yaşam koşullarının iyileştirilmesi, mesire yerleri ve ekoturizmin geliştirilmesine yönelik projeler tamamlanacaktır.
A.Ö4.13	Sürdürülebilir Şehirler Projesi	Niğde, Yozgat	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Valilikler, Yerel Yönetimler	2022-2025	Niğde Belediyesi yağmursuyu ve kanalizasyon ile Yozgat Yerköy içmesini isale hattı ve kanalizasyon yapımı tamamlanacaktır.
A.Ö4.14	Karapınar İlçesi İçmesuyu Projesi	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Dünya Bankası, Konya Büyükşehir Belediyesi	2022-2025	Konya ili Karapınar ilçesinde su iletim hattı projesi tamamlanacaktır.
A.Ö4.15	Sürdürülebilir Şehirler Konya Kanalizasyon (KOSKI) Projesi	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Dünya Bankası, Konya Büyükşehir Belediyesi	2022-2025	Derebucak, Doğanhisar ve Taşkent ilçelerinde atık su arıtma tesisi yapımı tamamlanacaktır.
A.Ö4.16	Akşehir İçmesuyu Temini	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Dünya Bankası, Yerel Yönetimler	2020-2025	Akşehir'de hizmete sunulan su miktarını arttırmak ve su temin sisteminin niteliğini iyileştirmek amacıyla yürütülen tesis tamamlanacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö4.17	Atıksu Arıtma Tesis Projeleri	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Dünya Bankası, Yerel Yönetimler	2020-2025	Çumra Atıksu Arıtma ve Ilgın Atıksu Arıtma Tesisi projeleri tamamlanacaktır.
A.Ö4.18	Turizm Alanı ve Merkezi Yolları Projesi	Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü		2005-2026	Çatalhöyük, Gökyurt, Yerköprü Şelaleleri Yolları ile Ereğli-Halkapınar-İvriz yolu 2A standardında karayolu haline getirilecektir.
A.Ö4.19	İlçelere Doğal Gaz Ulaştırılması Projesi	Konya, Nevşehir	Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü		2016-2026	Konya Cihanbeyli ve Nevşehir Derinkuyu Doğalgaz Boru Hattı projeleri tamamlanacaktır.
A.Ö4.20	Yeşilburç Ekoturizm Uygulanması Projesi	Niğde	KOP BKİ	Niğde İl Özel İdaresi	2024-2025	Niğde merkeze 2 km uzaklıkta tarihi dokusu ve bozulmamış doğasıyla köy yaşamının en güzel örneklerinden biri sayılabilecek mübadele yerleşimi olan Yeşilburç Köyünde turizm alt ve üst yapısının iyileştirilmesine yönelik düzenleme çalışmaları tamamlanacaktır.
A.Ö4.21	Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Programı	KOP İlleri	KOP BKİ	Valilikler, Kaymakamlıklar, İl Özel İdareleri, İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Bölge Üniversiteleri	2024-2028	Bölgede yapılmakta olan tarımsal üretimin etkin ve verimli bir şekilde uygulanması için bölgenin doğal kaynak potansiyelini koruyan, iklimsel özelliklerine ve üretim kültürüne uygun, rekabetçi, markalaşabilen ve katma değerli ürün/mamul üretimine ve üretilen ürünün örgütlü yapılar (kooperatif, birlik) aracılığıyla değerinde pazarlanmasına imkân verecek uygulamalar desteklenecektir.
A.Ö4.22	Okuma Kültürünün Geliştirilmesi Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Valilikler, İl/ İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri	2021-2028	Bölge halkının okuma oranını artırmak ve okuma alışkanlıklarını teşvik etmek, öğrencilerin ve yetişkinlerin okuma becerilerini güçlendirmek, bölgedeki kültürel gelişimi desteklemek, halkın daha fazla kültürel materyale erişmesini sağlamak, dijital ortamda okuma alışkanlıklarını yaymak, gençleri ve teknolojiye yakın bireyleri hedef alarak modern okuma yöntemlerini teşvik etmek amacıyla astronomi-uzay, bilim-deney-teknoloji, yazarlık- edebiyat-tarih-sanat vb. gibi tematik atölyelere destek sağlanmaktadır.
A.Ö4.23	KOP Kültürel Değerler Destek Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Valilikler, İl/ İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri	2024-2028	KOP Bölgesi'nin zengin kültürel mirasının korunması, canlandırılması ve tanıtılmasına yönelik projeler desteklenecektir.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
A.Ö4.24	Sosyal Yapı ve Entegrasyonun Güçlendirilmesi Programı	KOP İlleri	KOP BKİ	Valilikler, Kaymakamlıklar, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri	2026-2028	Dezavantajlı grupların, toplumda diğer bireylerle eşit ve dengeli bir yaşam sürdürebilmesi için toplumla sosyal entegrasyonun sağlanması, ekonomik ve sosyal hayata etkin bir şekilde dâhil edilebilmeleri ve hedef gruplara özgü ihtiyaçların doğru analiz edilerek uygun politika tedbirlerinin uygulanması sağlanacaktır. Bu amaçla toplumsal hayata katılımda güçlük çeken bireylerin eğitim, sağlık, ulaşım vb. diğer hizmetlerden yararlanma, istihdama dahil olma, mal ve hizmetlere erişme ve kültürel faaliyetlere katılmasına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
A.Ö4.25	Turizm Altyapısının Güçlendirilmesi ve Kapasitesinin Geliştirilmesi Programı	KOP İlleri	KOP BKİ	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yerel Yönetimler	2024-2028	Nevşehir-Mustafapaşa, Yozgat-Akdağmadeni, Konya-Savatra destinasyonları başta olmak üzere yeni turizm destinasyonları oluşturulması, KOP Bölgesi Turizm Master Planı kararları doğrultusunda turizm altyapısının iyileştirilmesi ve turizmde beşeri kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projeler gerçekleştirilecektir.
A.Ö4.26	KOP Bölgesinde Buharlı Tren Turizminin Geliştirilmesi Projesi	Konya	KOP BKİ	Kültür ve Turizm Bakanlığı, TCDD Genel Müdürlüğü, Konya Valiliği, Yerel Yönetimler	2026-2027	Konya-Çumra (Çatalhöyük) ve Konya-Akşehir demiryolu hattı üzerinde yürütülecek olan ve ilgili ilçeleri kapsayan "KOP Bölgesi Buharlı Tren Turizmi Projesi" öncelikli olarak buharlı trenlerin restore edilerek kullanılabilir hale gelmesi; ikinci olarak tarihi, kültürel ve sosyal açıdan güçlü yönlerle sahip olan bölgenin turizm ürün çeşitliliğinin ve çekiciliğinin artırılması amaçlanmaktadır.
A.Ö4.27	KOP Bölgesi Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi Projesi	KOP İlleri	KOP BKİ	Ticaret Bakanlığı, Valilikler, Kaymakamlıklar	2026-2028	KOP Bölgesinde bulunan kooperatiflerin ve birliklerin üretim, beşeri ve ticari kapasitelerinin geliştirilerek rekabet güçlerinin artırılması sağlanacaktır.
A.Ö4.28	Göreme Açık Hava Müzesi Çevre Düzenleme Projesi	Nevşehir	Kapadokya Alan Başkanlığı	Yerel Yönetimler	2023-2028	Göreme Açık Hava Müzesinde 17 hektar alanda, alan düzenleme, etüt ve proje faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
A.Ö4.29	Paşabağları Çevre Düzenleme Projesi	Nevşehir	Kapadokya Alan Başkanlığı	Yerel Yönetimler	2024-2028	Paşabağlarında 2,6 hektar alanda, alan düzenleme, etüt ve proje faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
B	Bölgede Takibi Önemli Görülen Büyük Ölçekli Altyapı Yatırımları					
B.1	Yozgat Havalimanı (Üstyapı İşleri) Projesi	Yozgat	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Valilikler, Yerel Yönetimler	2016-2027	32.000 m ² 'lik Üstyapı Tesisleri Projesi kapsamında; 20.000 m ² terminal binası ile teknik blok - kule, kurtarma ve yangın istasyonu, güç merkezi, ısı merkezi, çok maksatlı garaj, güvenlik binası ve diğer destek binaları yapımı gerçekleştirilecektir.
B.2	Aksaray-Ulukışla-Yenice Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi	Aksaray, Niğde	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	2020-2027	Projenin ihale çalışmaları tamamlanarak inşaatına başlanacaktır. Tamamlanması ile 196 km'lik Yüksek Standartlı Demiryolu hizmete açılmış olacaktır.
B.3	Yerköy-Kayseri Yüksek Standartlı Demiryolu Projesi	Yozgat	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	2020-2028	Ankara-Sivas Hızlı Tren Hatı ile entegre olacak Yerköy-Kayseri Hızlı Tren Hatı Projesi ile 142 km'lik çift hat uzunluğunda, elektrikli ve sinyalli karma (yük-yolcu) işletmecilik yapılması hedeflenmektedir.
B.4	Konya Merkez Devlet Hastanesi Projesi	Konya	Sağlık Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı	2023-2028	150.000 m ² alanda hizmet verecek 750 yatak kapasiteli Konya Merkez Devlet Hastanesi inşaatına başlanacaktır.
B.5	Karaman-Ulukışla Hızlı Tren Projesi	Konya, Karaman, Niğde	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Bakanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler	2014-2027	Projenin tamamlanması ile Karaman-Ulukışla arasındaki 2 saat 25 dakika olan seyahat süresi 1 saat 35 dakikaya düşecektir. 135 km uzunluğundaki hattın altyapı ve üstyapı işleri tamamlanacaktır.
B.6	Konyaray (20 km) 4.Hat Yapımı	Konya	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Bakanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler	2019-2026	Banliyö sistemi ile havaalanından şehir merkezine ve yüksek hızlı tren gamma yolcu erişimi sağlanacaktır. Projenin 1. etabında Kayacık ile Konya gar arasındaki 19,7 km'lik kesimdeki mevcut 3 hatta yeni tek hat ilave edilerek 4 hatlı hale getirilecektir. 2 hattan YHT, 2 hattan banliyö ve konvansiyonel hat işletmeciliği yapılacaktır. Karayolu ile 1 saat süren seyahat süresi 30 dakikaya inecektir.
B.7	Alayunt-Afyonkarahisar-Konya Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Tesisleri Yapımı ile Altyapı İyileştirilmesi Projesi	Konya	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Bakanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler	2018-2030	Alayunt-Afyonkarahisar-Konya projesi kapsamında yerli sinyalizasyon sisteminin uygulanacağı bu proje ile mevcut konvansiyonel hattında yeni sayding, istasyon yol uzatması, sinyalizasyon ve elektrifikasyon tesisleri yapılarak kapasite artışı ile birlikte çevreye duyarlı bir işletmeciliğe geçilmesi hedeflenmektedir.

Yapılacak İşlem ve Açıklama	Başlama- Bitiş Tarihi	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Sorumlu Kuruluş	Yer	Proje Adı	Eylem No
Proje ile Ulukışla-Gümüş İstasyonları arasında yaklaşık 5,8 km uzunluğunda mevcut iltisak hattı bulunmaktadır. Yapılacak proje ile bu hattın, batı yönüne uzatılarak Ulukışla İstasyonu'na bağlanması hedeflenmektedir. 2 hattan YHT, 2 hattan banliyö ve konvansiyonel hat işletmeciliği yapılacaktır. Karayolu ile 1 saat süren seyahat süresi 30 dakikaya inecektir.	2020-2026	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü	Niğde	Ulukışla Maden Sahası İltisak Hattı Projesi	B.8
Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu hattı ile entegre olacak olan 120 km uzunluğundaki Delice-Çorum yüksek standartlı demiryolu hattı yapılarak, Ankara-Kırıkkale-Çorum arasındaki ulaşım süresinin 1,5 saate düşürülmesi hedeflenmektedir.	2023-2028	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü	Kırıkkale	Kırıkkale (Delice)-Çorum YSD	B.9
Kalkınma koridoru üzerinde yer alan Konya-Afyonkarahisar hat kesiminin çift hatlı hale getirilerek kapasite artışı sağlanması planlanmıştır. 251 km uzunluğundaki hattın tamamlanması ile Konya-Karaman hızlı tren hattına, Afyonkarahisar-İzmir ve Afyonkarahisar - Polatlı hızlı tren hatlarına bağlantı sağlanmış olacaktır.	2025-2031	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Valilikler, Yerel Yönetimler	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü	Konya	Afyonkarahisar-Konya 2.Hat Yapımı (251 km)	B.10
10.000 m ² alanda İç ve Dış Hatlar Terminal Binası ve 50.000 m ² alanda altyapı işleri tamamlanacaktır.	2017-2026		Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü	Neveşehir	Kapadokya Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmim Tesisler Yapımı Projesi	B.11
Proje kapsamında 72 km BSK kaplama işi tamamlanacaktır.	2006-2027		Karayolları Genel Müdürlüğü	Konya	Konya-Aksaray İl Sınırı BSK Yapımı Projesi	B.12
123 km Konya-Akşehir ve 80 km Akşehir-Afyon arasında bölünmüş yol çalışması tamamlanacaktır.	2005-2027		Karayolları Genel Müdürlüğü	Konya	Afyon-Konya-Ereğli-Ulukışla Ayr. Bölünmüş Yol Projesi	B.13
Kırıkkale-Yozgat il sınırları içerisinde 59 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.	2011-2027		Karayolları Genel Müdürlüğü	Kırıkkale, Yozgat	Delice Ayr.-Yerköy Yol Projesi	B.14
Proje kapsamında 89 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması ve 328 metre köprü yapımı tamamlanacaktır.	2015-2027		Karayolları Genel Müdürlüğü	Aksaray, Kırşehir	Kırşehir-Aksaray Yol Projesi	B.15

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
B.16	Karaman Çevre Yolu Projesi	Karaman	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Proje kapsamında 21 km bölünmüş yol BSK kaplama, 378 metre köprü yapımı ve 478 metre viyadük yapımı tamamlanacaktır.
B.17	Konya Çevre Yolu Projesi	Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Proje kapsamında 46 km bölünmüş yol BSK kaplama ve 350 metre köprü yapımı tamamlanacaktır.
B.18	Aksaray Ayr.-Nevşehir Güney Çevre Yolu Projesi	Aksaray, Nevşehir	Karayolları Genel Müdürlüğü		2021-2027	Proje kapsamında 55 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
B.19	Konya-Ereğli Yol Projesi	Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü		2022-2027	Proje kapsamında 110 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
B.20	Ankara-Kırıkkale Yol Projesi	Kırıkkale	Karayolları Genel Müdürlüğü		2015-2027	78 km bölünmüş yol BSK kaplama, 2.656 metre çift tüp karayolu tüneli ve 294 metre köprü yapımı tamamlanacaktır.
B.21	Konya-Karaman-5 Bl. Hd. DY. (Sert.T. ve Bağ.Yol.) Yol Projesi	Karaman, Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Konya ve Karaman il sınırlarında 35,5 km bölünmüş yol BSK kaplama, 3.290 metre çift tüp karayolu tüneli ve 298 metre viyadük yapımı tamamlanacaktır.
B.22	Kayseri-Niğde Yol Projesi	Niğde	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Proje kapsamında, 119 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
B.23	Bahşılı-Karakeçili-Kulu Ayr. Yol Projesi	Kırıkkale	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Proje kapsamında, 85 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
B.24	Seydişehir-13.Bl.Hd. (Mortaş Bağlantısı) Yol Projesi	Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü		2021-2027	Proje kapsamında, 31 km bölünmüş yol BSK kaplama, 10.219 metre çift tüp karayolu tüneli, 67 metre köprü yapımı ve 402 metre viyadük yapımı tamamlanacaktır.
B.25	Konya Çevre Yolu Projesi Güney 3. Kısım Projesi	Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü		2025-2027	Konya Çevre Yolu Projesinin 54 km uzunluğundaki 3. kısmının inşaat çalışmalarına başlanılacaktır.
B.26	Sürdürülebilir Şehirler Projesi	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Konya Büyükşehir Belediyesi, Dünya Bankası	2022-2027	Konya ilinde kent içi ulaşım altyapısının iyileştirilmesi kapsamında trafik kontrol merkezi kurulumu, Barış caddesi raylı sistem hattı ve şehir hastanesi uzatma hattı yapımına yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
C	Bölgede Kalkınmayı Tamamlayıcı Diğer Yatırımlar					
C.1	Kırşehir Devlet Hastanesi Projesi	Kırşehir	Sağlık Bakanlığı		2017-2027	104.382 m ² alanda hizmet verecek 400 yatak kapasiteli Kırşehir Devlet Hastanesi inşaatına tamamlanacaktır.
C.2	Karaman Devlet Hastanesi Ek Bina Projesi	Karaman	Sağlık Bakanlığı		2022-2028	50.000 m ² alanda hizmet verecek 200 yatak kapasiteli Karaman Devlet Hastanesi ek bina inşaatına devam edilecektir.
C.3	Yozgat İl Halk Kütüphanesi Yapımı Projesi	Yozgat	Kültür ve Turizm Bakanlığı		2022-2026	13.750 m ² alanda hizmet verecek Yozgat İl Halk Kütüphanesi tamamlanacaktır.
C.4	Konya Arkeoloji ve Medeniyet Tarihi Müzesi Yapımı Projesi	Konya	Kültür ve Turizm Bakanlığı		2022-2026	26.000 m ² alanda hizmet verecek Konya Arkeoloji ve Medeniyet Tarihi Müzesi yapımı tamamlanacaktır.
C.5	Konya Atatürk Müzesi Bakım-Onarım ve Restorasyonu Projesi	Konya	Kültür ve Turizm Bakanlığı		2022-2026	Konya Atatürk Müzesi Güçlendirme Restorasyon ve Teşhir Tanzimine yönelik faaliyetler tamamlanacaktır.
C.6	Okul Spor Salonları Projeleri	Niğde, Yozgat	Milli Eğitim Bakanlığı	Valilikler	2024-2027	Niğde Merkez ilçe ve Yozgat Lisesi spor salonu yapımı tamamlanacaktır.
C.7	Naciye Pehlivanlı Saran Anadolu Lisesi İnşaatı Projesi	Kırkkale	Milli Eğitim Bakanlığı	Kırkkale Valiliği	2024-2025	Kırkkale ilinde Anadolu Lisesi yapımı tamamlanacaktır.
C.8	İmam Hatip Lisesi ve Uygulama Atölyesi İnşaatları Projeleri	Aksaray, Yozgat	Milli Eğitim Bakanlığı	Valilikler	2024-2027	Aksaray ve Yozgat Merkez ilçelerinde İmam Hatip Lisesi yapımı tamamlanacaktır.
C.9	Kırkkale İli Özel Eğitim Uygulama Okulu İnşaatı Projesi	Kırkkale	Milli Eğitim Bakanlığı	Kırkkale Valiliği	2024-2025	Kırkkale ilinde Özel Eğitim Kurumu ve Rehberlik ve Araştırma Merkezi yapımı tamamlanacaktır.
C.10	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Çok Programlı Anadolu Lisesi İnşaatları Projeleri	Aksaray, Kırşehir, Yozgat	Milli Eğitim Bakanlığı	Valilikler	2024-2026	Kırşehir-Merkez'de Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Uygulama Oteli, Yozgat-Merkez'de Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Aksaray-Merkez'de Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yapımı tamamlanacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
C.11	Mesleki Eğitim Kurumlarına Dönüştürülen Okulların Atölye İnşaatları Projeleri	Aksaray, Kırıkkale	Milli Eğitim Bakanlığı	Valilikler	2024-2026	Aksaray-Merkez TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Kırıkkale-Yahşihan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde atölye yapımı tamamlanacaktır.
C.12	Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Projeleri	Kırıkkale, Konya	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı		2011-2026	Kırıkkale ve Konya'da huzurevi yapımı tamamlanacaktır.
C.13	Afşar Hadimi Baraj Gölü Altında Kalan Yollar Projesi	Konya	Karayolları Genel Müdürlüğü	DSİ Genel Müdürlüğü	2021-2027	Afşar Barajında su tutulması ile baraj altında kalan 20,1 km'lik yolun BSK kaplama ve 367 m'lik köprü yapımı işi tamamlanacaktır.
C.14	Neveşehir-Ürgüp Bölünmüş Yol Projesi	Neveşehir	Karayolları Genel Müdürlüğü		2006-2027	Neveşehir il sınırları içinde 19 km'lik bölünmüş yol çalışması tamamlanacaktır.
C.15	Kırşehir-Sarıbaşı Ayr.-Kaman Yol Projesi	Kırşehir	Karayolları Genel Müdürlüğü		2016-2027	Kırşehir il sınırları içinde 74 km'lik sathi kaplamalı tek yol çalışması tamamlanacaktır.
C.16	Karaman-Ermenek Yol Projesi	Karaman	Karayolları Genel Müdürlüğü		2016-2027	Karaman il sınırları içinde 5 km bölünmüş yol BSK kaplama, 67 km sathi kaplamalı tek yol, 35 km tek yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
C.17	Sorgun-Akdağmadeni Ayr.-Çiğdemli-Kadışehirli Yol Projesi	Yozgat	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Yozgat il sınırları içinde 6 km bölünmüş yol BSK kaplama, 52 km tek yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
C.18	Niğde-Tepeköy-Çiftlik İl Yolu Projesi	Niğde	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Niğde il sınırları içinde 2 km bölünmüş yol BSK kaplama, 28 km sathi kaplamalı tek yol, 5 km tek yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
C.19	Balışeyh-Sulakyurt Yol Projesi	Kırıkkale	Karayolları Genel Müdürlüğü		2020-2027	Kırıkkale il sınırları içinde 30 km'lik sathi kaplamalı tek yol çalışması tamamlanacaktır.
C.20	Çekerek-Kadışehirli Yol Projesi	Yozgat	Karayolları Genel Müdürlüğü		2021-2027	Yozgat il sınırları içinde 15 km'lik tek yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
C	Bölgede Kalkınmayı Tamamlayıcı Diğer Yatırımlar					
C.21	Mut-Ermenek Yol Projesi	Karaman	Karayolları Genel Müdürlüğü		2014-2027	4 km bölünmüş yol BSK kaplama, 78 km tek yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
C.22	Ürgüp-Boğazköprü Yol Projesi	Nevşehir	Karayolları Genel Müdürlüğü		2015-2027	Nevşehir ilinde 48 km bölünmüş yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
C.23	Felahiye-Boğazlıyan Yol Projesi	Yozgat	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Yozgat ilinde 38 km sathi kaplamalı tek yol çalışması tamamlanacaktır.
C.24	Boğazlıyan Ayr.-Çayıralan-Gemerek Ayr. Yol Projesi	Yozgat	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	Yozgat ilinde 92,3 km sathi kaplamalı tek yol çalışması tamamlanacaktır.
C.25	Anamur-Kazancı Yol Projesi	Karaman	Karayolları Genel Müdürlüğü		2017-2027	59,3 km sathi kaplamalı tek yol ve 20 km tek yol BSK kaplama çalışması tamamlanacaktır.
C.26	İl Yolları Yapımı Projeleri	Karaman, Konya, Nevşehir, Niğde, Yozgat	Karayolları Genel Müdürlüğü		2001-2027	(Beyşehir-Şarkıkaraağaç) Ayr.-Höyük-Argıthani, Karaman-Kılbasan-(Konya-Karapınar) Ayr., Karaman-Kılbasan-(Konya-Karapınar) Ayr., Beyşehir-Şarkıkaraağaç, (Ermenek-Başyayla) Ayr.-Sarıveliler, Ürgüp-Güzelöz-Yeşilhisar Yolu, Ürgüp-Güzelöz-Yeşilhisar Yolu, Sarıkaya-(Yozgat-Akdağmadeni) Ayr., (Alaca-Çekerek) Ayr.-Kazankaya -Ortaköy projeleri tamamlanacaktır.
C.27	Devlet ve İl Yolları Onarım Projeleri	Karaman, Kirşehir, Konya, Nevşehir, Niğde, Yozgat	Karayolları Genel Müdürlüğü		2004-2027	Beyşehir-Derebucak-13.Bl.Hd., (Yunak-Polatlı)Ayr.-Çeltik-Gökpinar-4.Bl.Hd., (Belören-Hadim) Ayr.-Aladağ-Kızılkaya-Karaman, (Belören-Hadim) Ayr.-Aladağ-Kızılkaya-Karaman, (Akşehir-Yunak) Ayr.-Tuzlukçu-İlgün Ayr., Ayrancı-Erdemli, Göktepe-(Kazancı-Gazipaşa)Ayr., Kazancı-Gazipaşa, Ermenek-Tepebaşı, Seydişehir-Bozkır, Ermenek-Kazancı-5.Bl.Hd. (Mersin İl Sınır), Gülnar-Ermenek, Nevşehir-Avanos, Nevşehir-Gülşehir, Nevşehir-Aksaray (Organize Sanayi Çıkışına kadar), (Niğde-Yeşilhisar)Ayr.-Çamardı O.Y.Ayr., Mucur-Kozaklı Ayr.-Şefaati, Karahasanlı-Kozaklı-Boğazlıyan projeleri tamamlanacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
C.28	Nevşehir İli Köprü Yapımı Projesi	Nevşehir	Karayolları Genel Müdürlüğü		2003-2026	Hacıbektaş Çevre Yolunda 103 Evler Köprülü Kavşağı ve Bağlantı Yolu projeleri tamamlanacaktır.
C.29	Kırıkkale İli Üstyapı Kapsama ve Yenileme Onarım Projesi	Kırıkkale	Karayolları Genel Müdürlüğü		2022-2027	Kırıkkale-Delice-7. Bl. Hud. Projesi tamamlanacaktır.
C.30	Niğde İli Otoyollarda İyileştirme ve Büyük Onarım Projesi	Niğde	Karayolları Genel Müdürlüğü		2012-2027	Ky. 6 Bölge (Kayseri) Müdürlüğü otoyollarında üstyapı iyileştirmesi ve büyük onarımı projesi tamamlanacaktır.
C.31	Yerel Yönetimler Kalkınma Projesi	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	İslam Kalkınma Bankası, Konya Büyükşehir Belediyesi	2024-2028	Kentiçi ulaşımın geliştirilmesine yönelik Konya ilinde banliyö aracı temini sağlanacaktır.
C.32	Nevşehir İçmesuyu Projesi	Nevşehir	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		2012-2028	50.000 m ³ /gün kapasiteli içmesuyu arıtma tesisi ve 30 km uzunluğunda isale hattı yapımı gerçekleştirilecektir.
C.33	Aksaray İçmesuyu Projesi	Aksaray	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		2015-2028	34.560 m ³ /gün kapasiteli içmesuyu arıtma tesisi devreye alınmış, 51 kilometre uzunluğundaki isale hattının yapımı tamamlanmıştır. 9.400 m ³ /gün kapasiteli atıksu arıtma tesisinin yapımı gerçekleştirilecektir.
C.34	Taşkın Koruma	KOP İlleri	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		2010-2028	Bölge illerinde muhtelif taşkın koruma projeleri gerçekleştirilecektir.
C.35	Doğal Afetler ve Taşkın Hasarları	Konya, Nevşehir, Yozgat	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		2012-2028	Doğal afet ve taşkın hasarı kapsamında projeler uygulanacaktır.
C.36	Taşkın ve Rusubat Kontrolü	KOP İlleri	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü		2012-2028	Bölge illerinde muhtelif taşkın ve rusubat kontrolü projeleri gerçekleştirilecektir.
C.37	Yozgat İçmesuyu İsale Hattı Projesi	Yozgat	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Yozgat Valiliği, Yerel Yönetimler	2022-2025	Kentsel Altyapı-II (EIB) projesi kapsamında 206 km Yozgat içmesuyu isale hattı yapımı tamamlanacaktır.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
C.38	Sürdürülebilir Şehirler Projesi	Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Nevşehir, Niğde, Yozgat	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Yerel Yönetimler, Valilikler	2015-2025	Kozaklı Belediyesi Jeotermal Enerji, Keskin Güneş Enerjisi Santrali Projesi, Çiçekdağı Güneş Enerjisi Projesi, Cihanbeyli Güneş Enerjisi Projesi, Göreme Güneş Enerjisi Projesi, Kozaklı Güneş Enerjisi Projesi, Ürgüp Güneş Enerjisi Projesi, Edikli Güneş Enerjisi Projesi, Çekerek Güneş Enerjisi Projesi, Yamaçlı Güneş Enerjisi Projesi, Yozgat Güneş Enerjisi Projesi, Kemerhisar Güneş Enerjisi Projesi tamamlanacaktır.
C.39	Kamu ve Belediyeler İçin Yenilenebilir Enerji Projesi	Aksaray, Karaman, Konya, Nevşehir, Yozgat	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Yerel Yönetimler	2023-2027	Aksaray Güneş Enerjisi Projesi, Karaman Güneş Enerjisi Projesi, Konya Güneş Enerjisi Projesi, KOSKİ (Konya) Güneş Enerjisi Projesi, Selçuklu Güneş Enerjisi Projesi, Kalaba Güneş Enerjisi Projesi, Sarıkaya Güneş Enerjisi Projesi, Yozgat Güneş Enerjisi Projesi tamamlanacaktır.
C.40	Konya İçme Suyu Projesi	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Yerel Yönetimler	2020-2028	Yerel yönetimler altyapı geliştirme projesi kapsamında içmesuyu projeleri gerçekleştirilecektir
C.41	Konya Kanalizasyon Projesi	Konya	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü	Dünya Bankası, Yerel Yönetimler	2020-2028	Yerel yönetimler altyapı geliştirme projesi kapsamında kanalizasyon projeleri gerçekleştirilecektir.
C.42	OSB'lere Doğal Gaz Ulaştırılması-2	Nevşehir	Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş. Genel Müdürlüğü		2023-2026	Nevşehir OSB ve Acıgöl OSB'ye doğal gaz boru hattı projesi tamamlanacaktır.
C.43	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Jeotermal Kaynaklı İhtisaslaşma Projesi	Kırşehir	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi		2017-2028	Jeotermal Kaynaklı İhtisaslaşma Projesi kapsamında jeotermal kaynakların sağlık alanında kullanımına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.
C.44	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Doğal ve Kültürel Miras Turizm İhtisaslaşma Projesi	Nevşehir	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi		2022-2027	Doğal ve Kültürel Miras Turizm İhtisaslaşma Projesi kapsamında "İhtisaslaşma Stratejisi ve Yol Haritası"nda yer alan hedefler ve ihtisaslaşma vizyonu doğrultusunda faaliyetler gerçekleştirilecektir.
C.45	Dış Hekimliği Fakülte Binası ve Uygulama Hastanesi Projesi	Nevşehir	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi		2022-2027	12.000 m ² alanda hizmet verecek Dış Hekimliği Fakülte Binası ve Uygulama Hastanesi inşaatına devam edilecektir.

Eylem No	Proje Adı	Yer	Sorumlu Kuruluş	İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Başlama-Bitiş Tarihi	Yapılacak İşlem ve Açıklama
C.46	Aksaray Üniversitesi Derslik ve Merkezi Birimler Projesi	Aksaray	Aksaray Üniversitesi		2021-2028	Aksaray Üniversitesi bünyesinde Tıp Fakültesi Morfoloji Binası ve Teknik Bilimler MYO Atölye Binası yapımı gerçekleştirilecektir.
C.47	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Derslik ve Merkezi Birimler Projesi	Karaman	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi		2018-2027	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi bünyesinde Ermenek MYO Uygulama Oteli Tıp Fakültesi Morfoloji Binası yapımı gerçekleştirilecektir.
C.48	Konya Teknik Üniversitesi Derslik ve Merkezi Birimler Projesi	Konya	Konya Teknik Üniversitesi		2023-2028	Konya Teknik Üniversitesi bünyesinde Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi yapımı gerçekleştirilecektir.
C.49	Necmettin Erbakan Üniversitesi Derslik ve Merkezi Birimler Projesi	Konya	Necmettin Erbakan Üniversitesi		2014-2026	Necmettin Erbakan Üniversitesi Mühendislik Fakültesi ve Ereğli MYO yapımı tamamlanacaktır.
C.50	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Derslik ve Merkezi Birimler Projesi	Niğde	Niğde Ömer Halisdemir		1994-2026	Niğde Ömer Halisdemir bünyesinde Bor Spor Bilimleri Fakültesi yapımı tamamlanacaktır.
C.51	Konya İlinde Yazma Eserler Bölge Kütüphanesi Yapımı Projesi	Konya	Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı		2014-2026	9.000 m ² alanda hizmet verecek Yazma Eserler Bölge Kütüphanesi yapımı tamamlanacaktır.

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

YEREL
KALKINMA
HAMLESİ

KOP